

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inzeratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILLO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba« naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu »Domoljuba«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Volitve v Delavsko zbornico razpisane.

Glavni volivni odbor za volitve v Delavsko zbornico za Slovenijo je v soboto, dne 5. septembra objavil že zelo pričakovani razpis volitev v Delavsko zbornico. Najvažnejši podatki tega razglasa so kratko sledeči:

Volivni imeniki bodo razpostavljeni od 26. decembra do vštete 4. januarja 1926 pri vsch krajevnih edinicah delavskega zavarovanja. Vsak član zbornice ima pravico, da v tem roku volivne imenike pregleda, prepiše, objavi, tiska, in da zahteva bodisi zase, bodisi za drugega njih popravek. Zahtevkom za vpis ali izbris volivni imenik je treba predložiti dokaz zaposlitve ali nezaposlitve na dan 5. decembra. Kot dokaz velja potrdilo delodajalca o zaposlitvi. Reklamacije se vlagajo pri pristojni krajevni ednici bolniškega zavarovanja ustno ali pismeno.

Kandidatne liste se vlagajo počenši od 6. januarja do vključno 10. januarja 1926.

Glasovnice bo dostavil glavni volivni odbor potem delodajavcev ali po pošti. Dostavljanje bo še kasneje točno določeno.

Glasovanje se prične 2. februarja 1926 ob 8. uri zjutraj in traja do 7. februarja do 6. ure zvečer. Glasovnice bodo volivci lahko poslali glavnemu volivnemu odboru v Ljubljano po pošti, na dan 2. februarja, pa bo mogoče glasovnice oddajati tudi osebno pri krajevnih volivnih odborih.

Tako razglas. Dolžnost vseh naših organizacij, zaupnikov in krajevnih odborov je, da takoj poprimajo za pripravljavno delo. Do 26., ko bodo razpostavljeni volivni imeniki, morajo volivni odbori imeti točne sezname vseh naših volivcev, da bodo mogli ugotoviti, če je volivni imenik pravilno sestavljen. Reklamska doba 10 dni je namreč silno kratka, če pomislimo, kako velike okolišče imajo posamezne podružnice Okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Delokrog teh podružnic ni nič manjši kot oni političnih okrajnih glavarstev. Le malo je delavcev, ki so zaposleni na sedežih teh podružnic, še manj pa je taktih, ki tam redno prebivajo. Ogromna večina delavstva je razkropljena v vseh občinah in bo treba

velikega dela, da bo mogoče zbrati vse podatke.

Poudarjali smo že, da je ravno popravljanje volivnih imenikov, ki je najtežavnejši posel vseh volivnih priprav, po volivnem redu silno otežkočeno, zlasti za delavce, ki prebivajo izven industrijskih središč. To so naši nasprotniki, predvsem socialisti, ki imajo sedaj oblast v Delavski zbornici po Žerjavovi milosti; nalašč ukrenili, da bi podeželsko delavstvo kolikor mogoče odrinili od volitev, ker vedo, da tam ni njihovih glasov. S požrtvovalnim delom moramo odbiti ta napad na volivno pravico krščanskih delavcev.

Socialisti raznih struj in branž, ki so ki so pa vse pod dejansko komando znanega milijonarja Antona Kristana in pod velikim vplivom Žerjavovih magnatov, so že izdali volivne proglase, v katerih vabijo in pozivajo delavstvo, da voli ljudi, ki jih bodo oni določili. Sedaj vpijejo, kako jim je pri srcu delavstvo in njegov blagor, dočim vseh 7 let nazaj niso napravili niti enega koraka za delavstvo, pač pa, kjerkoli so mogli, so mu škodovali. Spominjamo samo, kako so bile prenešene velikanske vsote denarja iz slovenskih bolniških blagajin v Zagreb in od tam posredno ali neposredno v najrazličnejše liberalne banke. Danes vpijejo, da je delavsko zavarovanje pasivno. Izgovarjajo se, da uradništvo in zdravniki preveč stanejo. Po tistih milijonih, ki so šli v Zagreb in od tam, kdove kam, pa nič več ne vprašujejo. Tembolj pa čuti slovenski delavec, kako ga je gnala ta socialistično demokratska klika vsa leta v gospodarsko propast.

Slovenski delavci stopajo prvič v borbo za svoje stanovsko zastopstvo. Naše ljudstvo vseh stanov je dolžno, da delavstvu v tej borbi pomaga. Tu mora naša organizacija krepko izpričati v dejanju, kaj pomeni naša vzajemnost, kakšna moč je v naši skupnosti. Zato prosimo vse somišljenike, zlasti pa zaupnike, da vsak v svoji občini organizirajo volivne priprave. Vse potrebno sporočajte na volivni odbor v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna, Kopitarjeva ul. 6.

V vsako hišo Domoljuba!

Sedanji politični položaj.

Belgrad, 4. dec. 1925.

Delovanje parlamenta je zopet prekinjeno do prihodnjega četrtka. Vlada nima dovolj gradiva, da ga predloži parlamentu. Razlog za to nedelavnost vlade leži v prvi vrsti v vedno večji nesposobnosti Pašičevi za delo. Starost in bolezen, ki se zopet pojavlja, ga ovirata. Tudi Radič ni prinesel večje delavnosti v vlado. On ni za delo negosamo za goverjenje. V njegovem ministrstvu, kjer je navadno navzoča tudi njegova družina, se kopičijo nepodpisani spisi.

V radikalnem klubu se najbolj čuti, da so staremu Pašiču zdrknili vajeti iz rok. Že prej so postajale v radikalnem klubu takozvana dvorska in Pašičeva struja, spordzumaška (Ljuba Jovanovičeva) in velsrbska (Pašičeva), sedaj so se v klubu pojavile še različne pokrajinske struje, tako da je zmeda v radikalnem klubu vse večja. A tudi v Radičevem klubu ni pravega soglasja. Klub nima v politiki nič govoriti. Odkar je Radič v Belgradu, odločuje sam s svojo družino politiko kluba, klub mora samo ubogati in poslušati. Zraven pa prihajajo neprenehoma vesti iz volivnih okrajev, da so volilci nezadovoljni s politiko Radičevega kluba, ker tako očito podpira Pašičev centralizem in njegovo protihrvatsko politiko.

Sedanja vladna večina je seveda dovolj močna, da izdrži vse naskoke v parlamentu. Njena slabost obstoji samo v starostni nesposobnosti Pašičevi in nepreračunljivi zgovornosti Radičevi. Poslednja se seveda ne da zdraviti, pač pa se misli na to, da bi se zamenjal Pašič. Mnogo se imenuje kot naslednik Pašičev sedanji minister zunanjih poslov dr. Ninčič. Drugi imenujejo Ljubo Jovanoviča, Radiča pa mislijo držati v vladi do skrajnih mej mogočnosti, dokler pred narodom dovolj jasno ne izgubi ugleda in dokaže, da je bilo vse, kar je narodu obetal v opoziciji, le varanje volivcev.

Davki bodo tudi nadalje največje in najtežje breme za delovno ljudstvo. Majhne olajšave, ki so dovoljene v zadnjih dvanaestih, se bodo nadomestile s tem, da se bo pri odmerjenju drugih davkov navitalo, zakaj sedanja vlada državnih izdatkov

ni znižala, ampak povišala. Državna uprava ni dobra, ni štedljiva, ni urejena. Korupcija še vedno ni izumrla. Zapravljivost, posebno v Belgradu, je na dnevnem redu. Ljudstvo si ničesar tako ne želi kakor poštene vlade, ki li dobro gospodarila in olajšala ljudstvu davčna bremena.

Trgovina in industrija se ne razvijata zaradi prevelikih davkov, železnih in carinskih tarifov. Vsled tega ljudje nimajo dela. Nihče za te siromake ne skrbi. Zato je pa velike važnosti, da se vsi delovni krogi naše države zanimajo za volitve v Delavske zbornice, ki se bodo kmalu po večini okrožij vršile. Delavske zbornice se nahajajo v Ljubljani, Zagrebu, Splitu, Sarajevu, Novem Sadu, Podgorici, Skoplju, Belgradu. Ker je Davidović-Koroščeva vlada finančno omogočila delovanje zbornic, je pričakovati od njih mnogo koristnega dela. Krščansko-socialni krogi naj ne pustijo nikjer v državi teh volitev iz vida.

Nesoglasje med našo vlado in Vatikanom radi svetojeronimskega zavoda je pokazalo, da je mnogo kulturno-bojnega razpoloženja v naši javnosti. Čeprav je bil Vatikan v pravu, vendar je kar deževalo napadov nanj in na katoliško cerkev. Katoliški krogi so se dobro držali in naskoke odbijali. Strastni dr. Smodlaka, ki je v svoji nesposobnosti zakrivil cel slučaj, ne vodi več našega poslanstva v Vatikanu. Postal je bolan.

Iz Puceljeve torbe.

Dr. Korošec je imel v nedeljo 6. decembra v Ptujcu velik programatičen govor, v katerem je povedal tudi to-le:

Pucelj je v svojem slovenskem dnevniku stresal iz Radičeve torbe različne drobtinice, ki pa razven ene (brodarski sindikat) niso ne Puceljeve ne Radičeve zasluge. Pozabil pa je povedati, da je iz Radičeve torbe, ako se že res mora vse njej pripisovati, padlo tudi 62 novih generalov. (Med temi 62 novoimenovanimi generali ni nobenega Slovenca niti Hrvata. Op. ur.) Kmalu ne bo več šala, da bo pri nas že vsaka kompanija lahko imela svojega generala. A v Radičevi torbi je še vedno ostalo izenačenje davčnih zakonov, eksistenčni minimum pri osebni dohodnini, neizplačani dolgovi za okrajne zasluge, cestne odbore ter občine, podpore za najnujnejša rečna regulacijska dela, za nesreče po poplavi itd., kakor so ostali v Radičevi torbi še tudi Šavnik, Pirkmajer, Baltič in večina krivic, storjenih Slovencev pod prejšnjo vlado. Ostal pa je v Radič-Puceljevi torbi še tudi strašni davčni vijak za Slovenijo. Četudi je po prizadevanju vseh strank odpravljen komorski in invalidski davek na dohodnino, vendar se je proračun zvišal od 11 in pol milijarde že na približno 14 milijard, in ako se je vijak na eni strani odvil, se bo še tem hujše navijal na drugi strani. V previsokem proračunu leži naša nesreča, a ta se more odstraniti le, ako bosta Radič in Pucelj imela dovolj poguma, da se zniža naš proračun za militaristične izdatke. Vse druge štednje so le drobnarije.

Nova bremena za Slovenijo.

Dr. Korošec je povedal v Ptujcu, da sta sicer res po prizadevanju vseh strank odpravljene komorske in invalidske določke na dohodnino, toda zato bo vlada davčni vijak drugod hujše navila. Sijajen dokaz za to trditve je novi proračun za l. 1926-27, ki ga je predložila vlada.

Po tem proračunu bo Slovenija morala plačati 25 milijonov dinarjev več neposrednega davka in okrog 75 milijonov posrednega davka več kot ji je predpisano za letošnje leto.

In kar je še dalje zanimivo, je to, da je morala Slovenija dosedaj plačevati 2 in pol krat več kot Srbija, drugo leto pa bo morala plačati trikrat več.

Dosedaj je prišlo v Sloveniji na enega prebivalca 122 dinarjev neposrednega davka, v Srbiji 49 dinarjev. V prihodnjic pa je proračunjeno v Sloveniji na enega prebivalca okrog 165 dinarjev, v Srbiji pa 55 dinarjev.

Tak proračun je predložil finančni minister v času, ko so na vladi tudi slovenski in hrvatski radičevci.

Vsak dan jasneje.

Veliki boj, ki so ga vojevali naši poslanci ob zadnjih dvanajstih za znižanje neznosnih davčnih bremen, je zopet s kolom po naših hrbtih dokazal, da je centralizem vrgel Slovenijo v gospodarski propad, iz katerega se ne bo kmalu rešila. Pravzaprav je danes tako dokazovanje, kot bi nosil vodo v morje. Zakaj ni ga več treznega človeka v Sloveniji, ki ne bi bil v dnu duše prepričan, da je centralizem Slovenijo gospodarsko zadavil.

Toda vseeno je prav, da znova in znova povdarjamo, da je boj za avtonomijo tako potreben kot boj za življenje, če te napade ropar. Če hočeš popolnoma propasti, pusti boj in se daj udušiti, če pa hočeš kedar iz tega stanja v boljše življenje, potem je boj za avtonomijo edina lestvica, po kateri moreš splezati iz tega prepada.

V zadnjem »Domoljubu« smo zopet s številkami dokazali, kakšne ogromne denarje plačuje Slovenija v Belgrad. Ko pa so zahtevali naši poslanci, da se vsaj za trohico omili ta grozna krivica, ki se godi nam Slovencev, so morali porabiti vsa sredstva in vse moči zastaviti, da so dosegli to trohico.

To pa zato, ker centralizem vidi in bo vedno videl Slovence samo pri plačevanju davkov, kadar pa bi morali od teh stotin milijonov dobiti upravičeni del, takrat Slovencev ni.

Vladna večina, katera nalaga davke in določa, za kaj naj se uporabljajo, bo vedno sestavljena iz ogromne večine neslovencev. Le-ti pa ne bodo imeli in ne morejo imeti nikdar tistega smisla, čuta in ljubezni do Slovenije, kot Slovenci sami. Vedno in povsod bodo imeli pred očmi najpreje ali celo edino svoje ljudi, katerim bodo bremena lajšali na račun drugih, in katerim bodo več dajali kot drugim. To je tako gotovo kot je dve in dve štiri.

Če pa se potem v Sloveniji dobijo ljudje, ki iz golega keritarstva zapišejo svojo stranko centralizmu in se iz gole osebne ali strankarske sebičnosti vprežejo v centralistični voz, je stvar toliko bolj žalostna in odpiranje Slovenije toliko večje.

Tako je in tako bo ostalo: v centralistično urejeni Jugoslaviji Slovenci nikdar ne bodo nič pomenili, ker jih je premalo. Slovenci bodo kvečjem po vsakokratnih trdih bojih dobivali drobtinice z mize, kamor prinašajo leto za leto velike hlebe.

Zato je edina rešitev in druge absolutno ni:

Avtonomija. Slovenija si sama nalagaj davke in jih sama zase porabljalj. Naši ljudje bodo znali davke tako nalagati, da bo prav, ker jih bodo nalagali tudi sebi. In uporabljali jih bodo tudi tako, da bo prav, če ne, bodo pa pri volitvah odleteli.

Zato je danes edini boj, ki je zares vreden, da se vztrajno bojuje: boj za avtonomijo.

Res je ta boj težak vprav radi tega, ker nas je premalo. Toda naloga je iskati močnih zaveznikov med Hrvati in Srbi, v Sloveniji pa bi morala biti v tem oziru enotna fronta.

SLS je v tem oziru v polnem obsegu vršila svojo nalogo in jo še vrši. Sama stoji nepreklicno na stališču, da je avtonomija edina rešitev ne samo Slovenije, temveč cele Jugoslavije, ki strašno trpi vsled centralizma.

In pridobiva zaveznike. Bila je že zvarjena močna fronta iz Slovencev, Hrvatov in Srbov, toda v najugodnejšem trenutku je večina Hrvatov pod Radičevem vodstvom uskočila k centralizmu, ki ga je preje v dno pekla preklinjala.

Z Radičem so prešli v centralistični tabor Pucelj, Prepeluh in slovenski samostojenci.

Boj se je zavlekel, toda ponehal ni in ne bo. Slovenija neče umreti in Jugoslavija tudi ne.

Le kdor se brani, bo živel, kdor pa se poda, mu bodo vzeli še to, kar sedaj brani. Zato je naše geslo: vztrajnost.

I^a. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Vsekdo že ve, da se najboljšo kupi pri

Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi levo

Nogavice, rokavice, žepne robce, spodnje toplo perilo, volno, kotenino, klate in podloge ter vse potrebščine za šivilje, krojače čevljarje, sedlarje na veliko in malo.

»JULIENOV« čistilo za hitro in uspešno

čiščenje vina!

Uporabljajte to sredstvo vestno in ob vsaki potrebi, ker kalno ali nečisto vino nima prave cene ter ga vsakdo zavrže! Uporaba je enostavna. Prodajalci zahtevajte specialne ponudbe. Glavna zaloga: Drogerija SANITAS, Celje in Ljubljana.

Domoljubove nagrade:

Da se čimbolj pospeši delo za »Domoljuba«, ki je postal pravi družinski list, in da se po možnosti nagradi trud naših marljivih nabiralcev in nabiralec širom cele Slovenije, razpisuje podpisana uprava

LEPE NAGRADE:

1. Prva glavna nagrada je blago (s podlogo vred) za moško ali žensko obleko (kakor kdo izbere) v vrednosti 1200 Din oziroma 1000 Din ter zabož 20 kg prvovrstnega pralnega mila znamke Gazela.

Glavno nagrado dobi tisti, ki nabere največ novih naročnikov, ki bodo do konca januarja vplačali celoletno naročnino.

Slika tega dobitnika, če jo pošlje, bo objavljena v Domoljubovih podobah.

2. Stiri nagrade: vsaka obstoji v blagu (s podlogo vred) za moško ali žensko obleko v vrednosti 1200 Din oziroma 1000 Din.

Te nagrade prejme tisti, ki bodo nabrali za prvo nagrajenim največje število novih naročnikov, ki bodo do konca januarja vplačali celoletno naročnino.

Slika najvišjega dobitnika iz te skupine, če jo pošlje, bo objavljena v Domoljubovih podobah.

3. Osmnajst nagrad v blagu za moško ali žensko obleko in sicer za 4 moške in 14 ženskih oblek. Vrednost moškega blaga je 630 Din, ženskega 450 do 600 Din.

Te nagrade se oddajo tistim, ki bodo izžrebani. Pravico do žrebanja v tej skupini imajo vsi nabiralci oziroma nabiralke, ki pridobe Domoljuba vsaj 10 novih celoletnih ali 20 polletnih novih naročnikov, ki bodo do 31. januarja poslali naročnino.

Pravice do žrebanja pa nimajo dobitniki nagrad omenjenih pod št. 1 in 2.

4. Petdeset nagrad po 20 kg prvovrstnega pralnega Gazela-mila v lesenih zabojih. Tudi za te nagrade se bo žrebalo. Pravico do žrebanja ima vsak nabiralec oziroma nabiralca, ki je nabral vsaj 5 novih celoletnih ali vsaj 10 polletnih novih naročnikov, ki bodo poslali naročnino do 31. januarja. Istotako imajo pravico do žrebanja v tej skupini vsi oni nabiralci in nabiralke (oziroma poverjeniki), ki kot skupni naročniki do konca januarja 1926 naroče in plačajo celoletno naročnino za najmanj 50 naročnikov. Pravice žrebanja pa nimajo v tej skupini tisti, ki so dobili nagrade omenjene pod številkami 1—3.

Vsem tistim, ki bodo dobili pravico do žrebanja, se bodo poslali listki z določeno številko, s katero se izkažejo, če bo njihova številka izžrebana. Listki brez upravniške štampiljke niso veljavni.

5. Daljne nagrade, od katerih vsaka obstoji v knjigi oziroma v knjigah do zneska 50 Din, bo dobil vsak, ki je imel pravico do žrebanja, pa ni nič zadel. Knjige sme vsakdo poljubno izbrati iz spodaj objavljenega seznama.

Važna pripomba. Razpis povdarja nove naročnike. Kdo so to: novi naročniki? Nov naročnik nikakor ni tisti, ki bi v družini, kjer imajo Domoljuba, prepisal naročnino od očeta na mater ali sina in podobno.

Nov naročnik je torej le ona družina, ona hiša, oni zasebnik ali zasebnica ali ono društvo, kjer doslej še niso imeli naročenega »Domoljuba« oziroma naroče še enega. Le taki naročniki pridejo torej v poštev pri razpisu naših nagrad za nove naročnike.

In končno še nekaj važnega! Vsi tekmovalci, ki izpolnijo zgoraj navedene pogoje, se morajo predvsem izkazati s potrdilom domačega gosp. glavn. poverjenika, da so res nabrali toliko in toliko novih naročnikov; obenem pa morajo tudi dokazati s poštanim potrdilom, da so res plačali v zaznamku navedeno naročnino. Vsa taka potrdila jim bo vrnila podpisana uprava obenem z žrebalnim listkom.

Vsi zadevni dopisi se morajo odposlati najkasneje do 31. januarja 1926 naravnost na upravo »Domoljuba« v Ljubljani. Na zunanjem zavitku naj se poleg naslova zapiše še: Tekma za nagrado.

V prijetnem pričakovanju, da Vas bodo te lepe nagrade še bolj vnele za vsestransko delo v korist razširjenju našega »Domoljuba« med našim ljudstvom, Vas prisrčno pozdravlja

Uprava »Domoljuba«.

Nadaljevanje glej na naslednji strani!

»Domoljubovim« naročnikom.

Vabimo Vas vse dosedanje naročnike, da ostanete tudi v novem letu zvesti svojemu najboljšemu prijatelju in svetovalcu, svojemu »Domoljubu«. Cena mu ostane neizpremenjena kljub temu, da be izhajal list v povečanem obsegu in prinašal se več najraznovrstnejših, v barvah izvršenih slik v posebnih prilogah. Veljal bo posamežen izvod tudi nadalje za vse kraje v Jugoslaviji 38 Din, za Avstrijo 7 šilingov, za Italijo 25 lir, za Ameriko izjemno tudi še nadalje kot doslej samo 1 dolar.

Za pošiljatev naročnine smo priložili položnice naročnikom v Jugoslaviji, Avstriji, Italiji in Češkoslovaški. Prejme jo vsak, kdor prejema »Domoljuba« naravnost na svoj naslov po pošti. Drugi položnic ne potrebujejo, ker plačujejo naročnino pri svojih domačih poverjenikih. Položnice naj se posluži vsak čim prej. Poleg naslova naj dosedanji naročniki zapišejo besedico »star«; to pa samo taki, ki so že letos dobivali »Domoljuba« naravnost na svoj naslov po pošti. Vsak naj torej zapiše na srednji del natančen svoj naslov. Če je treba na naslovu kaj popraviti, naj se to zapiše na drugi strani srednjega dela položnice. Denar z izpolnjeno položnico naj se odda vselej na tisti pošti, na kateri se list prejema, ne na kak drugi, ker sicer lahko nastane pri upravnistvu neljuba pomota.

Najtopleje priporočamo zopet skupno naročanje, najmanj dva časopisa na en naslov. V tem slučaju je cena za Jugoslavijo 36 dinarjev za en izvod. Kot nagrado poverjenikom ali njih pomočnikom dovoljujemo tudi nadalje 10 odstotkov popusta, ki se dá po želji poverjeništvu v gotovini ali z namečkom »Domoljuba«. Opozarjamo pri tej priliki, da moramo prejeti nabrano naročnino najkasneje koncem prvega polletja, kdor pa hoče dobiti nagrado, pa do 31. januarja 1926. Zapozneli plačniki-poverjeniki provzročajo sebi in upravi mnogo neljubih neprilik.

Naročniki, ki prejema list pri domačem poverjenistvu, naj plačajo naročnino pri poverjeniku. Oni naročniki zunaj mej naše države, ki se položnice ne morejo poslužiti, naj nakažejo naročnino po banki ali v priporočenem pismu.

Pri vsaki spremembi naslova se mora poleg novega sporočiti tudi stari naslov, pod katerim se je časopis pošiljal doselej. Kdor želi »Domoljuba« prejemati pri poverjeniku (župnem uradu, kaplaniji, društvu itd.), naj to pove tam; ako ga je doslej prejemal naravnost na svoj naslov, pa ga ne želi več tako prejemati, naj nam vrne prvo številko, ker jo bo dobil itak pri poverjeniku.

Končno omenjamo še to, naj se po »Domoljubovih« položnicah pošilja naročnina edino samo za »Domoljuba«.

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

PO SVETU

Uradniška vlada na Češkoslovaškem. Vodji češkoslovaških agrarcev in dosedanjemu ministrskemu predsedniku Svehli se ni posrečilo sestaviti vlade. Predsednik Masaryk je nato poveril dr. Šrameka, načelnika češke ljudske stranke s sestavo vlade. Toda nasprotstva med posameznimi strankami so prevelika in tudi dr. Šrameku se sestava vlade ni posrečila. Zato je Masaryk naročil predsedniku moravske deželne vlade, da sestavi začasno vlado iz samih uradnikov neposlanecv, ki bodo vladali toliko časa, dokler se stranke ne zedinijo za parlamentarno vlado.

Podpis locarnske pogodbe. Locarnsko meddržavno pogodbo, o kateri smo že poročali, so podpisali 1. decembra v Londonu vsi ministri oziroma zastopniki onih držav, ki so bile zastopane na konferenci v Locarnu razen Mussolinija, ki se vsled ogorčenja, ki ga je njegovo preganjanje italijanskim fašistom nasprotnega ljudstva povzročilo v inozemstvu, ni upal v London. Pri tej priliki so imeli delegatje zelo miroljubne govore. Posebno pozornost sta vzbudila govora francoskega in nemskega ministrskega predsednika. Oba sta poudarila, da je bilo bojov dovolj in sta izjavljala, da mora biti vojna za vedno odpravljena.

Turki prepovedali nošenje fesa. Turki parlament je sklenil zakon o prepovedi nošenja fesa. Ker je fes že od nekdaj pokrivalo mohamedancev, je med vernimi Turki nastalo veliko ogorčenje vsled te prepovedi. V nekaterih krajih je prišlo celo do krvavih spopadov med nasprotniki klobukov in vojaki, ki so rekvirirali fese. V Erzerumu so pa Mohamedanci na cesti napadli uradnike, ki so nosili klobuke in jih pretepli.

Pod fašističnim jarnom. Fašisti kar naprej preganjajo nasprotnike. Razpustili so vse nefašistične tiskarske organizacije in celo socialistična konzumna društva. Zlasti pa ne morejo videti Slovencev, kar kaže zopet naslednji slučaj: Amerika zahteva od Italijanov, da ji plačajo svoje dolgeve, ki so precej visoki. Ti pa nimajo denarja in so priredili »dolarsko zbirko«. Po vsej državi nabirajo prostovoljne prispevke v to zbirko. Čeprav je ta zbirka prostovoljna, vendar fašisti strogo pazijo na nasprotnike, če kaj in koliko darujejo. Ker goriški slovenski odvetniki nso prispevali v to zbirko, jih napadejo v časopisih, češ, da so protidržavni in pozivajo odvetniško zbornico, da jih izklopi ter jim s tem uniči existenco.

Prevat na Kitajskem. V noči od 28. do 29. novembra so dijaki in komunisti prevzeli v glavnem mestu Kitajske Pekingu hiše več visokih državnih uradnikov. Po mestu dele lepake, v katerih zahtevajo vzpostaviti ljudske vlade in odpravo militarizma. Poročajo, da so odstavili predsednika kitajske republike in postavili revolucionarno vlado. Nova vlada je preklinala vse mednarodne pogodbe, v katerih je Kitajska na škodi.

ZAZNAMEK KNJIG.

Pesnitve:

- Glaser: Slovenska narodna lirika. Zbirka slovenskih narodnih pesmi. Din 16.—
 Levstik: Poezije. Trije zvezki. Vezani Din 30.—
 Lovrenčič: Gorske pravljice, Pesnitve s slikami. Din 16.—
 Boris-Miran: Strunam slovo. Poezije. Vezano Din 10.—
 Silvin Sardenko: Šotor miru. — Idila. Din 12.—
 Pregelj dr. Ivan: Valentin Vodnik. Zbirka iz njegovih književnih del. Din 6.—

Mladinski spisi:

- Finžgar: Student naj bo — Naš vsakdanji kruh. Din 8.—
 Golar: Bob za mladi zob. Pismi za mladino. Din 10.—
 Kržič: Obnovljenj vrtec. Mladinska knjiga s slikami. Vezano Din 30.—
 Levstik Franc: Martin Krpan z Vrha. Povest s slikami za mladino. Vezano Din 20.—

Pripovedni spisi:

- Alešovec: Petelinov Janez. Povest. Din 20.—
 Bežnik: Narod, ki izumira. Zivljenje Eskimov, prebivavcev skrajnega severa. Din 12.—
 Dostojevski: Bele noči. (Roman). — Mali junak. Din 10.—
 Erjavec Franc: Izbrani spisi. Povesti: Na strižčevem domu. — Zamorjeni cvet. — Hudo brezdno ali gozdarjev rejence. — Ni vse zlato, kar se svetli. — Huzarji na Polici. — Itd. Trdo vezano Din 16.—
 Federer-Poljanec: Patria. Irška povest. Din 12.—
 Federer-Poljanec: Sisto e Sesto. Povest. Din 16.—
 Jaklič: Vesele povesti: Za možem. — V pustiv je šla. Din 8.—
 Josip Jurčiča Spisi. Uredil dr. Ivan Grafenauer:

1. zvezek: Jurij Kozjak. — Domen. — Dva prijatelja. Itd. Vezano Din 20.—
2. zvezek: Jurij Kobilica. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klošteraki žolnir. — Grad Rojine. — Golida. Vezano Din 20.—
3. zvezek: Deseti brat. — Nemški valpet. Vezano Din 20.—
4. zvezek: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba. — Dva brata. Vezano Din 20.—
5. zvezek: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma. Vezano Din 20.—
6. zvezek: Dr. Zober. — Tugomer. Vezano Din 20.—
7. zvezek: Lepa Vida. — Lipe. — Pipa tobaka. — Pravda med bratoma. Itd. Vezano Din 20.—
8. zvezek: Erazem Tatenbach. — Bojim se te. — Telečja pečenka. — Sest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. Itd. Vezano Din 20.—
9. zvezek: Rokovnjači. — Ponarejeni bankovci. Itd. Vezano Din 20.—
10. zvezek: Slovenski svetec in učitelj. — Veronika Deseniška. Vezano. Din 20.—

Jurčič: Sosedov sin. Vezano Din 12.—

Kellermann-Velikonja: Tunel. Socijalni roman. Vezano Din 30.—

Meško: Povesti: Štiri smrti. — Pot čez travnik. — Požigalec. Din 8.—

Meško: Slike: Mož z raztrgano dušo. — Drama na morju. — Starca Matije pravica. — Gorje. — Sreča. — Bedak Martin. Itd. Din 20.—

Poljanec: Trenutki oddiha: Finžgar: Vse naše. Igra. O Valčakovih Zofki. — Zlata zapestnica. — V ječi. — Očiščena. Itd. Din 16.—

Reimmichl: Skrivnost najdenke. Povest Din 12.—

Sienkiewicz: Jernač Zmagovač. Povest. Din 12.—

Solovjev-Poljanec: Kratka povest o antikristu. Din 6.—

Sarabon dr. Vinko: Zgodovinske anekdote. Trije zvezki po Din 12.—

Tagore: Povesti: Nekoč je živel kralj. — Vrnitev. — Otrok. Vid. — Živa ali mrtva? Din 12.—

Igrokazi:

Jurčič-Bajuk: Tihotapec. Ljudska igra v petih dejanjih za mešane vloge. Din 22.—

Schrottenbach-Koblar: Po dvanajstih letih. Ljudska igra v štirih dejanjih za mešane vloge. Din 22.—

Sket: Bajuk: Miklova Zala. Ljudska igra v petih dejanjih za mešane vloge. Din 22.—

Nadaljevanje: glej na naslednji strani!

Knjige za praktično uporabo:

- Beg: Naše gobe. Navodilo za spoznanje užitnih in strupenih gob. Z 72 umetniškimi slikami v naravnih barvah. Vezano Din 50.—
- Dolžan: Knjiga uradnih vlog. Obrazci političnih, vojaških, finančnih in drugih vlog. Din 16.—
- Erjavec: Slovenci. Zemljepisni, zgodovinski, politični, kulturni, gospodarški in socialni pregled. Vezano Din 40.—
- Foerster: Ojačen beton. Učna knjiga za stavbne šole in stavbne obrtnike. Vezano Din 12.—
- Humek: Breskev in marelica. Navod kako vzgajamo in oskrbujemo s slikami in 2 umetniškima tabelama. Din 10.—
- Humek: Sadje v gospodinjstvu. Kratak navod o ravnanju s sadjem, o uporabi in o konzerviranju sadja in zelenjadi. S slikami in 13 umetniškimi tabelami. Din 24.—
- Humek: Sadno vino ali sadjevec. Navod kako ga izdelujemo in kako z njim ravnamo, da dobimo okusno in stanovitno pijačo. S slikami. Din 10.—
- Küntzle: Zgravidna zelišča. Din 8.—
- Majdič: Nasveti za hišo in dom. Din 20.—
- Računar v kronski in dinarski veljavi. (Preračunavanje kron v dinarje in obratno. — Račun obresti od pol odstotka do 12 odstotkov.) Dodatek o meri in teži. Vezano Din 15.—
- Remec: Varjena kuharica. Zbirka navodil za pripravo okusnih in tečnih jedil s skromnimi sredstvi. Din 36.—
- Slivnik: Perutninarstvo. Kako vzgajamo, gojimo in negujemo kokoši in druge domače ptice. S slikami. Din 40.—

Jezikoslovje:

- Breznik: Francoska slovnica. Din 16.—
- Novak: Nemščina brez učitelja. 1. Nemška slovnica za samouke. 2. Slovensko-nemški razgovori. Din 16.—
- Pregelj dr. Ivan: Srbska račtetnica (Cirilica). Din 12.—

Zgodovina:

- Bučar: Zgodovina novega veka. Din 20.—
- Melik: Zgodovina srednjega veka. Din 20.—

Nabožni spisi:

- Kržič: Osmero blagrov sli nauk o srečnem življenju. Din 16.—
- Poulin: Na poti v večnost. Din 12.—
- Hoja za Kristusom Tomaša Kempčana. (Oblika molitvenika.) Rdeča obreza. Din 16.—
- Iz duhovne zakladnice Tomaša Kempčana. (Dr. Lukman). Rdeča obreza. Din 8.—

prinesti v naš kraj. — Odtujenosti našega kraja bo menda kmalu odpomagano s tem, da se bo otvorila avtomobilska svezna med Kranjem in Cerkljami. Da bi ta misel čim preje prišla do uresničenja! Ali bi ne bila še potrebnejša in izdatnejša druga svezna: med Ljubljano in Cerkljami? Podjetje bi se brezdvomno izplačalo, zlasti, ker se je obrnilo zanimanje turistov radi otvoritve nove koče na Kravcu na Krvavčovo skupino in bi bila zletnikom dokaj ljuba direktna pot iz Ljubljane v Cerklje, nego vožnja do Kamnika ali Kranja. Kdor ima kaj podjetnega duha v sebi, naj misli!

ROVTE NAD LOGATCEM.

(Brezverska Domovina.)

Nekdo — sicer pa je vsem dobro znano — naroča in vsiljuje po Rovtah protiverski čecopis »Domovina«. Dobro, tisti tudi prevzema odgovornost za širjenje verske mlačnosti in posurovelosti med našimi ljudmi. Poštena krščanska hiša pa ne bo nikdar trpela pod svojo streho brezverskega časopisa, ki prinaša v fari le neizmerno škodo, temveč oklenila se bo »Bogoljuba«, »Domoljuba« in »Slovenca« ter drugega, za pravo izobrazbo potrebnega časopisa. V novem letu ne sme biti hiše v fari brez »Domoljuba« in »Bogoljuba«.

KRIŽE NA GORENJSKEM.

Koncem januarja t. l. je bil obč. odbor pod PP vlado sestavljen. Dne 20. sept. so bile volitve za obč. odbor. V teku postavnega roka je bila vložena pritožba na velikega župana ljubljanske oblasti zaradi dveh prezgodaj vloženi kandidatnih list. Dne 3. t. m. je prišel odlok velikega župana, da je pritožba zavrnjena iz razloga, da je to le formalen pogrešek, ako ste bili prezgodaj vloženi. Res lepo tolmačenje, tako daleč smo prišli, da sedaj ne bode potreba nobenega roka za vlaganje kandidatnih list. Tako se razumeva volivni zakon pod Baltičevim vladanjem. — Dne 5. t. m. smo pa imeli volitev župana, izvoljen je bil bivši odstavljivi župan Franc Poljanc, pos. in čevlj. mojster v Sefenjah. Pripomniti moramo, da smo bili pripravljani za kompromis z drugimi strankami, tako da bi mi sorazmerno volili gosp. Oranča, da bi nam le dali 4 svetovalce, pod pogojem, da bi skupno delali. A bili smo razočarani: g. M. Primožič nam je predlog odbil. Prorokoval nam je, da pogorimo, a vendar zavest naših odbornikov je zmigala kljub temu, da so trije naši kmetje volili nasprotno, pa ne iz političnega prepričanja, temveč iz stanovskih ozirih, nasprotniki so razglasili vse naše kmete za liberalce (glej »Jutro«) in mislili, da imajo že 17 do 19 odbornikov na svoji strani. Pri volitvi župana je prišlo razočaranje. Mi smo pa naredili nasprotno, da smo volili za podžupana g. Štularja in še enega svetovalca ter s tem dokazali lojalnost in smisel za skupno delo v prid občanom in občini. Novi odbor čaka obilo dela. Razdeliti si bo treba važna dela in opravila ter osnovati odseke, da se popravijo pogreški storjeni v času gerentstva. Glede nepremišljenih velikih pravnih ljudstvo zelo nezadovoljno. O tem še pregovorimo.

Naznanilo. Odbor podružnice vojnih invalidov, vdov in sirot v Ljubljani javlja svojim rednim članom in članicam, da namerava tudi letos pripraviti božičnico in obdariti svoje revne člane in članice. Prijave se sprejemajo v društveni pisarni Sv. Petra vojašnica med uradnimi urami in sicer do 5. decembra t. l. Na pojnjejše prijave se ne bode moglo ozirati.

JARSE PRI DOMZALAH

(Poroka.)

Tukaj se je dne 22. novembra t. l. poročila mladenka Ivanka Lekša z mladeničem domačinom Lukom Koblica. Nevesta je bila prav do zadnjega vnota cerkvena pevka v Grobljah, svesta in točna, tako da ima v tem oziru obilo zaslug. Ne snog, ne nalvi, ne veter, ne delo, je niste sadrievali, da ne bi prišla točno tudi k vsakemu blagoslovu ob sobotah. Zgodilo se je zato, da se ta svesta žastilka sv. Cecilije poročila baš na njen god. Bila je nadarjena, Nadaljevanje glej v naslednjem stolpcu pod črto.

SIRON · DOMOVINE

SV. LOVRENC NA POHORJU.

(Letošnji dogodki.)

Leto se nagiba h koncu; pogledajmo površno, kaj smo vse letos doživeli. Menda se v nobeni županiji cele Slovenije ni v teku enega leta vrstilo toliko dogodkov kakor pri nas. Majaška smo dobili nove zvonove; bil je nuzel in deževen nedeljski popoldan, ko je njih glas prvokrat saptaval po s hribi obdani lovrenski kotlini. Dober mesec pozneje smo z zvonovi vred pozdravljali milosrdljivega gospoda nadpastirja ob priliki sv. Birne. Bilo je še vse v venci in okinčanih smročicah ter zastavah, ko je komaj tri dni po škofovem odhodu — bil zopet pust in deževen popoldan — veliki zvon s tužnim glasom naznanjal proteshjere novico, ki je zvenela daleč črez meje lovrenške županije, da je umrl nagle smrti duševno popolnoma opešani naš g. župnik V. Pregelj. Bog mu bodi milostljivi! — Štiri tedne pozneje se je žalost morala smakniti veseljju. Pred oltarjem Gospodovom je ž. g. novoznanec Alojzij Pajtlar prvokrat zapel: Slava Bogu

na višavah! Toliko dogodkov v enem letu, prav za prav v teku treh mesecov, to je še nekaj. Pa še ni konec! Sveti Miklavž, katerega pedobe pri nas na več mestih lahko vidiš in ki se ga pridni otroci lahko vesele, je nam Lovrenčanom prihranil neprecenljiv dar; prinesel nam je — pristimno Pohorcem pristnega Gorenjca — novega ž. g. župnika, katerega tem potom vsi prav srčno pozdravljamo.

CERKLJE PRI KRANJU.

(Elektrika in drugo.)

Marsikdo, ki je po daljšem času došel v naš tihi kraj, se je začudil, ko mu je zvečer nenadoma zasvetila slepeča električna luč v oči sredi vasi, te ali one. Ze leto dni nam sluši ta velekoristna, gospodarska naprava. Spočetka je šlo težko, ker ljudje niso novemu podjetju dosti zaupali. Zal, da imajo mnogi še sedaj premalo smisla za to in ne grede podjetnemu možu na roke, ne vedo, da s tem škodujejo samim sebi, ker ovirajo gospodarski napredek, ki bi ga mogla elektrika še v večji meri

NOVICAR

d 73 lepih nagrad v obleki in milu ter neomejeno število knjižnih nagrad razpisuje upraav »Domoljuba. Glej in preberi 3. stran današnjega »Domoljuba. Nabiralci in nabiralke, na delo.

d Koliko bo stal »Domoljub« drugo leto, bereš tudi na 3. strani današnje številke.

d »Domoljubove podobe« bodo izhajale drugo leto redno vsak mesec in sicer prvi teden v mesecu. Če bo dovolj veliko število novih naročnikov in če nam stari ostanejo zvesti, bomo prilogo s slikami skušali večkrat izdajati. To pa je odvisno od Vas, ljubi naročniki. Zakaj slike so drage, toliko dražje, čim manj se jih mora tiskati. Torej na delo!

d Domoljubove podobe so priložene današnji številki. Za božič izidejo zopet.

d Žalostna usoda naših izseljencev. Včeraj je prišlo v Ljubljano 32 izseljencev, kateri so prispeli brez vsch sredstev odgonskim potom iz Brazilije. To so večinoma ženske in otroci iz Srema, Vojvodine, Banata itd. — torej iz najbogatejših krajev, katere pa so brezvesni agenti spravili v Brazilijo, v deželo, po kateri se baje cedi mleko in med. Le prehitro pa je prišlo bridko razočaranje: Predvsem so ondi za naše ljudi skrajno neugodne vremenske in klimatične razmere. Pa tudi zasluzek je povečini trd in nezadosten za preživljanje rodbin s kopico belehajočih otrok. V skrajno bednem stanju jih je ondotna oblast odpravila na državne stroške v domovino. Med vožnjo na morju rojeno dele so oddali v Trstu v neko zavetišče za osirotelo deco, vsi drugi se vračajo raztrgani, napol bosi in lačni v svojo domovino. Merodajni oblasti priporočamo, da posveli svojo posebno pažnjo izseljeniški tvrdki, ki zavaia v prej naštetih jeznih krajih naše lahkoverne rojake, da se na slepo srečo izseljujejo v Brazilijo, kjer jih čaka samo bolezen, trpljenje in pomanjkanje.

d Ljubljanske občinske volitve so bile razpisane za 7. marec prihodnjega leta.

Ije vneta članica našega kat. prosvetnega društva dobra sodelavka pri vsaki dobri stvari; nastopila je noštetokrat na društvenem odru, sprejela vsako vlogo, in jo izvrstno izvedla. Bog jo ohrani še mnoga leta na novi življenjski poti.

ADLESICI.

(Tri orlovske poroke.)

Due 23. t. m. je tukajšnji Orlovski odsek slovesno praznoval poroko treh svojih najboljših bratov in sicer br. Antona Adlešiča, tajnika, s Katico Krstolič, br. Ivana Požeha, načelnika, s Marico Cvitkovič ter br. Miha Kapeleta s Marijo Vardijan. Vsi trije so bili med prvimi, ki so pristopili k Orlovskemu odseku in pa neustrašeno podpirali zlasti prvo leto, ko se je naš odsek moral boriti z največjimi težavami. Z neumorno požrtvovalnostjo so posvetili vse svoje moči razevitju društva in so nastopali na vseh prireditvah O. P. Prepričani smo, da bodo v bodoče še bolj podpirali razvoj našega društva in tako širili krščensko zavest med našim narodom, a posebno v vseh naših krajih. Bilo srečno! Bog živil!

Sedaj pa prihaja poročilo, da so volitve zopet preložene, dosedanji zloglasni Žerjavov volivni red, ki daje manjšini tri četrtine odborniških mest, bo pa spremenjen po vzorcu volivnega reda za narodno skupščino. Dr. Žerjavove sanje, da bodo liberalci, ki so v Ljubljani v manjšini, vekomaj regirali v Ljubljani, so se razblinile. Tako vse mine na svetu, tudi dr. Žerjavova moč. Zato ni čudno, da se ti ubogi liberalci na vse strani ponujajo in prodajajo.

d Slomškova tiskovna zadruga se je ustanovila v Celju. Namen ji je, da naši ljudje v celiskem okraju pridejo do lastne tiskarne. Zelimo obilo uspeha in božjega blagoslova.

d Kraljevo kronanje. V političnih krogih se govori, da se bo vršilo prihodnje leto slovesno kraljevo kronanje.

d 22 vagonov kovancega denarja so pripeljali 7. t. m. na Sušak. Denar je kovani v Franciji. So dvo-, eno- in poldinarski novci.

d Pozdrav iz Amerike (Detroit Mich.) Cenjeni »Domoljubi! Prosim, da daste kakšen kotiček v Domoljubu za par vrtic. Od nas iz Detroita menda ni bilo še nikoli nobenega dopisa v »Domoljubu«. Tukaj imamo precej veliko slovensko naselbino, samo to je slabo, ker smo preveč raztreseni po tem velikem mestu. Reči smem, da smo tudi tukaj katoličani napredni, ker bo zdaj že eno leto, odkar imamo svojo cerkev, in zljaj gradimo še veliko društveno dvorano. Samo, žal, da imamo tudi med nami veliko takšnih, kateri izpodkopavajo našo Cerkev in katoliško misljenje. To je par takih, kateri so že dolgo v tej deželi, pa mislijo, da vse vedo, pa ravno nič ne vedo. Nas pa le ne bodo obrnili na druga pota, posebno nas par fantov ne, kateri nimajo še dolgo v tej deželi. Ker nam je še zmiraj v mislih naša ljuba domovina ter naše lepe in zlahodne belokranjske vinske gorice, po katerih smo nekdanj prepevali mile belokranjske pesmi.

Torej pošljamo najlepše pozdrave čez to široko morje vsem bralcem in bralkam »Domoljubae, posebno v Dragatuški fari. Bahor Matija, Bahor Janez, Bahor Jožef, Žagar Mihael, Kocjan Peter, Gorše Peter, Brajdič Jožef. Še enkrat z Bogom do vesellega svidenja.

d Vojaško vežbališče pri D. M. v Polju. Poslanec Smodej je na vojnega ministra naslovil naslednje vprašanje: V občini Devica Marija v Polju v sreskem poglavarstvu Ljubljanska okolica ima vojna uprava v najemu vojaško vežbališče. Svet je last posestnikov iz občine Marija Devica v Polju in iz občine Moste. Vsi ti posestniki razen dveh so samo mali posestniki, ki bi potrebovali še zemljo. Najemnina, ki jo dobivajo, znaša 22 par za km². vsa letna najemnina pa je znašala 67.060,24 Din. Za svet v bližini Ljubljane je to zelo nizka vsota. Posestniki bi jo radi obdelovali in

bi imeli od nje več koristi. Zato so zahtevali zvišanje najemnine na letnih 116.396 dinarjev. Sklenili so z vojno upravo novo pogodbo dne 25. februarja 1925. Do danes pa niso prejeli nobenega obvestila, ali je nova pogodba potrjena. Mesto odgovora posestnikom je poslala vojna uprava vprašanje na finančno prokuraturo v Ljubljani, če se more svet, ki ga ima vojna uprava v najemu, razlastiti. Če bi se namera razlastitve izvršila, bi pomenilo to krivico proti kmetom, ki imajo itak premalo zemlje. Zato vprašam gospoda ministra kmetne in mornarice: Ali je voljan odrediti, da se najemninska pogodba z dne 25. februarja 1925 potrdi in opusti namera, razlastiti svet, ki ga ima vojna uprava v najemu? Prosim pismenega odgovora. — Fr. Smodej, narodni poslanec.

d Ujel se je enkrat. Kmetški list laže in obrekuje kar počez, ta stvar je splošno znana. Zraven je seveda tako previden, da mu je težko blizu priti. Zadnjič se je pa vendarle enkrat ujel. Neki Joško Blaž, predsednik društva fantov in deklet, je napisal v Kmetški list stvar, ki je bila vendarle predebela. Ves skesan pa je moral zadnjič prinesiti preklic, ki se glasi takole: »V št. 40. našega lista od 9. septembra t. l. sem podpisani Joško Blaž v članku »V svrhu pojasnila« trdil, da je takratna deželna vlada dala streljati na delavce na Zaloški cesti. Vsled tožbe takratnega predsednika deželne vlade g. dr. Brejca izjavljamo, da je ta trditve neosnovana in da takratni deželni vladi glede na znane dogodke na Zaloški cesti ne moremo nobene nekorektnosti očitati. Joško Blaž Uredništvo.« — Joško Blaž je predsednik »Zveze društev kmetških fantov in deklet«. Če dr. Brejc ne bi tožil, ali bi Kmetški list prostovoljno popravil krivico, storjeno dr. Brejcu? Vsekdo ve, da ne. In tak list naj uči škofa, kaj je katoliško!

d Vremenska opazovalnica se je pretekli dni postavila na Krvavcu, 1695 m nad morjem. Za to potrebni aparati se nahajajo v turistiški koči in jih oskrbuje ondotna oskrbnica Marija Krč.

d Nezaslišano. V Dubrovniku se je za par italijanskih otrok ustanovila italijanska šola, na kateri nastavlja učitelje — italijanska vlada. Kdaj bomo prišli do tega, da se bodo v Avstriji ali po Italiji v zaslužnem ozemlju ustanovljale slovenske šole in bo na njih nastavljala učitelje naša vlada?

d Voda v kletih. V Murski Soboti se vedno stoji voda po kletih.

d Povodenj v Murski Soboti je porušila 12 hiš, 20 jih je storila nerabnih, popotila je okrog 300 prašičev, 5 krav, 2 telci, 4 koze, 1 konja. Vsi zimski posevki so uničeni. Samo v mestu Murski Soboti je škode okrog 10 milijonov dinarjev. Naša slavna centralistična vlada (Pašić-Radič-Pucelj) je pa nakazala za povodenj v celih državi — 6 milijonov dinarjev. Koliko jih bo dobilo Prekmurje, si pri centralistično Pašić-Radičevi ljubezni za Slovenijo lahko mislimo.

Odlikovan je bil z redom sv. Save III. razreda g. monsignor Tomo Zupan ustanovitelj Ciril-Methodove družbe.

Odvetnik dr. Igo Šilar v Kranju preseli svojo odvetniško pisarno v Kranju dne 9. t. m. iz dosedanjih prostorov hotela »Stare pošte« v bivše prostore tvrdo »Vulkan« v sosedni Gorjančevi hiši.

d Dvorni voz cesarice Elizabete je po vojski s celim cesarskim dvornim vlakom prišel v Belgrad. Voz je silno razkošno opremljen, toda bil je prav zelo zasteničen. Zato so sedaj poslali voz v Mari-borsko železniško delavnico, da ga čisto na novo opremijo. Popravila bodo po proračunu stala 7 milijonov dinarjev.

d Trdna žena. V Čemšeniku je 1. decembra umrla Apolenija Sopotnik p. d. Močivnikarica v 94. letu starosti. Bila je dobra in izredno trdna žena. V 37. letu je povila trojčke. V zadnji bolezni sta ji skrbno stregla prvorojenec in zadnjerojena Gubrijela, ki jo je ranjka povila v 56. letu svojega življenja. — N. p. v. m.!

d Iz strahu sta neznanokam pobegnila dva prvošolca ljubljanske prve državne gimnazije. Bila sta radi slabega napredka iz šole izključena.

d V Štangji pri Litiiji je umrla 3. t. m. Frančiška Zust-Učakarjeva — na posledicah težkega poroda; zapušča osem nepre-skrbljenih otrok in žalujočega soproga, uglednega posestnika v Štangji. N. v. m. p.!

d Centralistična prosveta. Okrožno šolski svet v Novem Sadu je sklenil, da išče nekaj učiteljev državnemu pravdnistvu. Odkrili so namreč celo množino neredov, ki so v Sloveniji za enkrat še nemogoči. Marsikje blagajniške knjige niso bile v redu in v Starem Bečeju je bila celo posebna pisarna za oddajanje učiteljskih služb. Kdor je hotel dobiti službeno mesto, je moral plačati v »pisarni« do 4000 Din. Kdor je hotel takoj dobiti pokojnino, jo je dobil, če je v »pisarni« dobro plačal. V Stari Kaniži pa so odgovorni činitelji vso šolnino zapili.

d Podivjanost. Surovi pobalini so na državni cesti Naklo—Kranj položili čez cesto več lesenih tramov, kar bi lahko pri prvem avtomobila povzročilo smrtne nesreče. In res se je prvi avtomobil komaj tik pred tramovi ustavil. To početje je skrajno hučobno in ne prinaša nobenih koristi tuž tistim, ki avtomobile sovražijo. Proti avtomobilskim neprijetnostim, ki včasih gotovo niso možne, se bo pa treba že drugače boriti, s tramovi pa gotovo ne.

d Pečzar. V noči od 25. na 26. novembra t. l. je nastal ogenj v delavnici Antona Jugovića, sedlarja v Škofji Loki. Pogorelo je popolnoma vse, orodje, stroji in več raznovrstnega blaga, tako da je mož ob vse. Škoda znaša okoli 125.000 Din.

d Fazite na denar! Kmet Fr. P. je 3. t. m. v Konjicah prodal par volov za okroglo 8000 Din. Domov grede pa so mu žeparji ves denar ukradli. Kakor se sedaj naknadno izve, je bilo na ta sejmski dan več žrtev te tatinske sorte. Kmetje torej pozor, kadar greste na sejmi!

d Plače delavcem, ki jih ni. V Vinkovcih je prejemal upravitelj državnega monopola neki Štefanovič, kateri je dobival od države vsako dolceno dobo vsoto denarja za izplačevanje 40 delavcev, ki jih je naznanil, a jih ni imel. Osleparil je državo za 150.000 Din.

d 53 ubojev ima na vesti 23 črnogorskih odmetnikov, ki stoje te dni pred cetinjskim sodiščem v Črnigori. Odmetniki izjavljajo, da so bili to samo politični umori, ker niso zadovoljni s priklopitvijo Črnogore Jugoslaviji.

d V deželi krvnega maščevanja. Na albansko-črnogorski meji so našli te dni tri mrtve Črnogorce iz plemena Kući. Albanci so bili vse tri ujeli in jih nato v gozdu privezali na drevesa, kjer so umrli od lakote in mraza. Ko so zvedeli za to Kući, so takoj organizirali maščevalen pohod na sosednje albansko ozemlje, toda na meji so jih ustavile naše straže in jih poslale nazaj. Naše oblasti so opozorile tudi albansko oblast, naj ojači straže na črnogorski meji. Kući pa pravijo, da bodo svoje ljudi kljub vsemu maščevali.

d 25 oseb so obsodili na smrt na Ogrskem radi veleizdaje. Stvar pa ni tako strašna, ker se vseh 25 obsojencev nahaja izven Mažarske.

d Strašen vihar je divjal pretekli teden v južni Italiji. Morski valovi so preplavili vse obrežje med Italijo in Sicilijo in voda je uničila vse, kar je dosegla. Obrežne železnice so porušene, brzobjavne in telefonske proge so prekinjene. Največ škode je pretrpelo mesto Bognaro Calabria, ki ga je vihar popolnoma porušil. Drevje je vse izruvano. Preplašeno prebivalstvo je zbežalo iz podirajočih se hiš. Morje je podrdlo varnostne nasipe. Vse ribiške ladje v pristanišču so se potopile. Na obrežju ležeče hišice so se valovi odnašali kakor praz-

ne zaboje. Tudi Messina, glavno mesto Sicilije, ki ga je svoj čas razdejal potres, je močno trpelo. Najstarejši ljudje ne pomnijo tako strahovitega viharja. V mestu je ranjenih mnogo oseb, ker je vihar hiše kar razkrival. Električna naprava je popolnoma uničena in vse mesto leži v temi. Pridelek pomaranč je popolnoma uničen.

d Za otročiče najljubkejši list je Orlič. Izhaja vsak mesec ter stane Din 12. Izšla je 4. številka, ki prinaša lepe in zabavne otroške sestavke, ob katerih se bo otrok ne samo razvedril, temveč tudi poučil. Starši — namesto sladkarij naročite otrokom Orliča. Naj se naučijo ljubezni do branja, v poznejših letih jim bo donašala ta ljubezen bogatih obresti. Orlič se naroči v Ljubljani, Ljudski dom. Dobijo se še vse številke.

d J. Š. K. Pri zlatarjih.

d Krojna šola. Ljubljana, Stari trg 19. Konc. od minist. za trg. in obrt. S 15. decembrom pričetek specialnega kurza za krojače in šivilje ter šivilje z dežele s posebnim lahkim in dobrim krojem za Božično razstavo, kjer se bodo delile učenecem in učenkam tega tečaja spec. razstavne diplome in spričevala. Vpisovanje celodnevno na Starem trgu 19, I. nadst.

d Ves svet se vrti okoli solca — pravo gospodinjstvo pa okoli mila — »Gazela«.

Učitelj v šoli maje z glavo,
Saj kašljate kakor za stavo!
Svetujem Vam vsem od kraja,
Iz vama mati skuha »Buddha« čaj!

Poslušaj, bebica moja!

Da je perilo lepo bleščeče in ima prijeten vonj, se mora prati vedno le z „GAZELA“-milom, ki je najboljši domači izdelek.

GAZELA MILO

GOSPODAR

Pretakanje sadjevca.

Mnogokrat slišimo pritožbe, da sadjevec ni stanoviten in da se posebno rad pokvari na poletje, ko pritisne vročina. Kvarjenje ima sicer lahko razne vzroke, vendar je največkrat krivo to, ker sadjevca ne pretočijo. Kakšna malenkost, ki se porabi čez zimo in zgodaj na pomlad, lahko ostane na drožeh. Kar pa hočemo hraniti za poletno rabo ali celo za prodaj, moramo pa brezpogojno o pravem času pretočiti. Iz sledečih vrstic bo vsakdo lahko razvidel, za kaj je to potrebno, kdaj in kako se izvri.

Ko mošt pokipi, se kipelne glivice in različni drobci od sadja ter še nekatere druge snovi vsedejo na dno. Sadjevec se očisti, goščava na dnu so droži. Čez zimo, dokler je hladno, ostanejo droži pri miru in sadjevcu nič ne škodujejo. Ni pa prav, ako ostane čista pijača na drožeh čez pomlad. Kipelne glivice so živa bitja. Rade začno admirati in se razkrajati (gniti). Razkrojene se dvignejo in zmešajo s čisto tekočino, ki se skali in pogostokrat popolnoma pokvari, da ni užitna. Da se izognemo tej nevarnosti, je treba pravočasno ločiti droži od čiste tekočine. Ker pa droži ne moremo vzeti izpod sadjevca, moramo sadjevec odtočiti izpod droži. To je pretakanje.

Najugodnejši čas za pretakanje sadjevca je od konca novembra do februarja. Ako je sicer zdrav in je pravilno pokipel, se do srede novembra učisti. Kipelne glivice so izvršile svoje delo in je pijači le v korist, da jih čimprej odstranimo.

Navadno pretakajo tako, da točijo sadjevec v škafe in ga zlivajo v drug sod. To je sicer najbolj razširjen, a tudi najslabjši način pretakanja. S takim ravnanjem pride sadjevec preveč v dotik z zrakom in iz njega uide večina ogljikove kisline, ki mu daje prijeten, rezek okus. Pravijo, da se sadjevec pri pretakanju »ubije«. Zaradi te izgube dobi mehkejši, manj prijeten okus in nevesči ljudje mislijo, da izgubi na moči in baš zaradi tega se branijo pretakanja. Tej nepriliki se pa lahko izognemo, ako pretakamo tako, da sadjevcu ohranimo ogljikovo kislino. Najhitreje, najlaže in skoraj brez izgube ogljikove kisline se sadjevec pretoči s sesalko (pumpo), ali pa z mehomo. Te priprave so pa redke, zato si pomagamo na preprostejši način. Treba je samo preprečiti, da sadjevec ne pada iz viška v škafo, ko ga točimo iz soda in da ne pada z lija na dno, ko ga vlivamo v drug sod. Da se to prepreči, ni treba drugega nego da podaljšamo iztočno cev pri pipi, da sega do blizu dna škafo, v katerega točimo, in da prav tako podaljšamo cev do lija (lakotnice), da sega do blizu dna soda, v katerega vlivamo sadjevec. Tako na lahek način dosežemo, da se tekočina ne razbija in peni, ampak da teče iz soda v škafo in iz lija v sod mirno ter

ločeno od zraka. Iztočne cevi pri pipi in pri liju podaljšamo s primernima kosoma gumijeve cevi. V sili bi si mogli pomagati tudi z lesenimi cevkami, ki bi jih pritrdili na pipo in lijo.

Se lepše se pretoči sadjevec, ako leži sod, iz katerega točimo, toliko višje, da čista tekočina po gumijevi cevi sama preteče iz prvotnega soda v drugi sod. Navadno pa to ni mogoče, ker stoje sodi večinoma na tleh.

Sode, ki jih rabimo pri pretakanju, je treba temeljito pomiti in odpraviti iz njih vsak neprijeten dah. Dobro je tudi, da jih nekoliko zažveplamo, preden jih natočimo. Sode, ki jih izpraznimo, moramo takoj do čiščenja pomiti in zažvenlati. Take ravnokar izpraznjene in temeljito osnažene sode lahko takoj zopet uporabimo za pretakanje. Droži od sadjevca niso za nikako rabo; vržemo jih na gnoj.

Pretakajmo v lepem, jasnem, mrzlem vremenu, kajti ob takem času izgubimo manj ogljikove kisline, nego če pretakamo ob južnem vremenu. Sode napolnimo do vrha in jih bolj narahlo zamašimo. Po pretakanju se namreč navadno prične drugo mirno kisenje, kjer se tvori tudi še nekoliko ogljikove kisline. Šele pozneje, ko tudi to kisenje preneha, sode zalijemo in trdno zabijemo.

Kdor namerava sadjevec dalje časa hraniti, naj ima polne sode. V sodih, ki jim veliko manjka, se sadjevec jako rad skisa (cika), zlasti če je preveč na toplem.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Vrednost denarja 7. t. m. Naš dinar je še vedno nespremenjen in se plačuje v Curihu po 9.20 centimov. Tuji denar se na domačih borzah kupuje po tehle cenah: 1 angleški funt šterling 274 Din, 1 ameriški dolar 56.50 Din, 1 nemška marka 13.45 Din, 1 švicarski frank 10.89 Din, 1 avstrijski šiling 7.96 Din, 1 francoski frank 2.16 Din, 1 italijanska lira 2.27 Din, 1 češka krona 1.67 Din, 1 belgarski lev 0.42 Din, 1 rumunski lej 0.24 Din, 10.000 mažarskih kron 7.90 Din.

CENE.

g Ljubljanska blagovna borza. Cene za blago, ki se trguje na ljubljanski borzi, veljajo za vagnske dobave in sicer za 100 kg. Blago se plačuje postavljeno v Ljubljano ali pa na kolodvor nakladalne postaje. V splošnem so cene žitu zopet nekoliko porasle, četudi ni ta povešek opravičen z ozirom na letošnjo dobro letino cele Evrone. Tako se je plačevala pšenica, postavljena na bačko postajo, po 267.50 Din, oves na sremski postaji po 178.50 Din; koruza stara na bački postaji po 160 Din; koruza nova primerno sušena po 125 Din, koruza prekmurska na nakladalni postaji po 180 Din; aida domača na nakladalni postaji po 250 Din; proso do-

mače na nakladalni postaji po 195 Din; krompir beli iz Prekmurja po 70 Din; seno sladko, stisnjeno, na štajerski postaji, po 70 Din.

g Dviganje žita. V minolem tednu so se cene žitu na svetovnih žitnih tržiščih precej dvignile. Zlasti Amerika zaznamuje precejšen porast. Ta dvig je sledil vsled vesti o slabi setvi v Argentini. Tudi je vplivalo dejstvo, ker so se izvozi iz Rumunije zmanjšali, in vest o zabrani izvoza žita iz Rusije, ki pa ni točna. Sovjetska vlada jo namreč odločno zanika. Zaradi tega se je namreč začelo močnejše povpraševanje, dočim so imetniki blaga postali vzdržljivi s svojimi ponudbami. Tudi pri nas so porasle cene. Tako gredo sedaj cene kvišku, dasi je letošnja svetovna žetev najboljša po vojni. Špekulacija je začela dvigati cene. Ni pa verjetno, da bo to dviganje cen trajalo, ampak je prav lahko mogoče, da bo nenadoma sledil ponoven padec cen, ker je podlaga za to dana v dobri žetvi celega sveta.

g Tržišče lesa. Pri lesnih kupcijah, ki se sklepajo na ljubljanski blagovni borzi, veljajo cene za vagnske dobave in sicer za 1 kubičen meter lesa, kjer ni to drugače označeno. Največ kupcij se sklene za les, postavljen v vagonih na našo mejo, če ni to pri spodnjih cenah drugače označeno: bukovi plohi, obrobjeni, 550 Din, bukovi hlodi 1a 350 Din, hrastovi plohi neobrobjeni 1000 Din, trami monte na nakladalni postaji 250 Din, smrekovi ali jelovi drogovi postavljeni na mejo, po 40 Din komad, bukova drva suha na nakladalni postaji 21.50 Din za 100 kg, na obmejni postaji 25 Din. Kupcija je še vedno bolj mrtva.

g Ljubljanski trg. V minulem tednu so bile v Ljubljani te-le cene: Meso: goveje 15—19 Din za kg, telečja 17—20 Din, svinjsko 20—27 Din, slanina 22.50—24 Din, Perutnina: piščanec 20—25 Din, kokoš 25—35 Din, petelin 30—40 Din, raca 20—35 Din. Mlečni proizvodi: mleko 3 Din liter, sirovo maslo 40 Din, čajno 55—60, kuhano 45 Din, bohinski sir 38 Din za kg. Jajca: 3.50—3.75 Din za 1 par. Kurivo: premog 40—46 Din za 100 kg, trda drva 150—160 Din, mehka 100 Din za kubični meter. Krma: sladko seno 80—100 Din, polsladko 75, kisló 60 Din, slama 50 Din za 100 kg.

g Cene mleku v ljubljanski okolici. Ker tržno nadzorstvo našega sklepa za povešek mleka od 3 Din na 3.50 Din za liter do nadaljnjega še ni vzelo na znanje, opozarjamo tem potom trž. nadzorstvo na svojo odgovornost napram mestnemu prebivalstvu, ako našega sklepa takoj ne potrdi in objavi v vseh dnevnikih, ker hočemo ostati svojemu opravičenemu sklepu dosledni z ozirom na njemu osebno navedene vzroke. To sporočilo bodi trž. nadzorstvu zadnji opomin, mestno prebivalstvo pa bode ostalo za božične praznike brez

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

mleka, ker se nam zdi presmelo, da bi svojega preupravičenega sklepa ne mogli uveljaviti! — Mlek. društvo za ljublj. okolico.

ZIVINA.

d Kako davek uničuje naše kmetijstvo. Na odborovi seji Zveze gremijev v Ljubljani je bilo podano poročilo o davčni preobremenitvi Slovenije, iz katerega posnamemo samo tiste odstavke, ki se tičejo našega kmeta. Najbolj žalostno je dejstvo, da se mora naše kmetstvo ljudstvo, ki se nahaja že itak večinoma v težavnih gospodarskih prilikah, še zadolževati, da plača davke. Naj navedemo samo par podatkov. V slovenjegraškem in šoštanjskem okraju je bilo napovedanih 418 rubežni. To kritično stanje je bilo povzročeno posebno s tem, ker je davkarija pobirala dohodnino za leto 1923. in 1924. ter provizorično tudi za leto 1925. obenem. V Škofelci in Laniščah je skoraj vsak drugi gospodar zarubljen. V vrhniškem okraju se je davčni urad vknjižil na 10 posestev. V Šmarju pri Grosupljem je bilo prve dni meseca septembra t. l. pred cerkvijo oklicanih 80 kmetijskih posestnikov za prodajo premoženja, zarubljenih zaradi davkov. V cerkniškem davčnem okraju je bilo dne 1. julija pol milijona davčnih zaostankov in je bilo rubljenih 90 strank in v logaškem okraju v Zireh 20 ter v Planini 13 strank.

V Prekmurju vladajo še posebno neurejene razmere. Pod madžarsko upravo namreč ni bilo tam pisanih prizivov, temveč se je vsak pritožil osebno pri vaškem notarju, kar je veljalo kot priziv. Tudi sedaj prihajajo stranke na davčni urad tožiti, da ne morejo plačati predpisane davka. Davčni uradnik jim odvzame že izstavljen položnico ter jim izstavi novo z manjšo vsoto, na kar misli stranka, da je zadeva rešena in ne vložil priziva na pristojno mesto. Čez nekaj dni pa prejme novo položnico, naj plača razliko, ki ji je bila prej navidezno odpisana.

V slovenjebistriškem okraju je bilo okrog 100 rubežni in več zaznamb na posestva. Nekí veleposestnik iz Poljčan je moral zaradi pretiranih davkov prodati mlin ter kovačnico in opustiti pekarijo. — In takih primerov se je polno navedlo ne samo za kmete, ampak tudi za trgovce in obrtnike, ki so zaradi davkov morali opustiti svojo obrt oziroma trgovino.

Takim razmeram se ne moremo niti čuditi, če pomislimo, da pride pri nas v Sloveniji na eno osebo neprimerno več davkov kakor v drugih pokrajinah. Zadnji čas bi bil, da bi na naši finančni delegaciji uvideli, da tako ne more več dolgo iti naprej. Poročati bi morali v Belgrad, da Slovenija ne zmore večje davčne obremenitve in da bo njena davčna možnost prej ali slej popolnoma izčrpana. Potem bo finančni minister uvidel, da je in po njegovem mnenju »bogate« Slovenije napravil z davčnim vijakom »beraško« Slovenijo. In ta doba se nam kaj hitro približuje.

g Ljubljanski živinski sejem 2. t. m. Prignanih je bilo 172 konj, 82 volov, 50 krav, 8 telet, 2 koštruna in 50 prašičev. Za 1 kg žive teže se je plačevalo: voli prvovrstni 9.25—9.50 Din, voli drugovrstni Nadaljevanje glej v naslednjem stolpcu pod črto.

GOSPODINJA

Socialna vzgoja.

Čut za pravico. Iz končnih vrstic našega zadnjega razgovora o miroljubnosti lahko posnamemo, kako naj mati vpliva na prvo vzgojo čuta za pravico. Ako postopa mati napram vsem otrokom enako s tem, da nobenega ne odlikuje z različnimi posebkami, da otroške prepire pravilno pomiri in sploh v vsem svojem vzgojnem delu postopa pravilno, mirno in pravično, je vsem otrokom najlepši zgled. S tem pa že otroku vceplja in neguje čut za pravico. Ta se še prav posebno razvija, ako mati upošteva otrokov nagon za osebno posest. Zato naj nikoli ne dopušča, da kdo otroku uniči igračo, pa naj bi bil to tudi mlajši bratec ali sestra, ki za svoja dejanja še nista odgovorna. Istotako naj mati nikoli ne jemlje otrokove lastnine zato, da jo podari komu drugemu. S tem mu vzame pravico do nečesa, kar je bilo njegovega. Čisto kaj drugega pa je, če mati otroku prigovarja, da sam podari svojemu tovarišu kakšno igračko, sploh nekaj, kar je izključno njegovega. S tem vzgaja otroka k prijaznosti, dobrotljivosti, radodarnosti, kratko; k ljubezni do bližnjega. To pa doseže mati čisto lahko, ako je že izza mladega otroka učila, da je rad odstopil del svoje nagrade, ali svojega daru. Dokazovanja, da so vse njegove stvari pravzaprav očetove in matrine,

8.50—8.75, vprežni voli 7.50—7.75 Din, krave rejene 6.50—7 Din, krave klobasariče 3.75—4 Din, telice debela 8—8.50 Din, telice rejene 7—7.25 Din, teleta debela 10—10.25 Din; zaklana teleta za kg mrtve teže 13—14 Din, prašiči špeharji domači 13.50—14.75 Din, prašiči špeharji domači 10.75—11.25, zaklani prašiči domači za kg mrtve teže 15—15.50 Din. Prašiči za pleme so se prodajali komad po 150—200 Din. Sejem je bil slabo obiskan in cene skoro neizpremenjene.

g Likvidacija Hrvatsko-Slavonskega Gospodarskega društva. V sredo 2. decembra se je v sabornici v Zagrebu vršil izredni občni zbor Gospodarskega društva z nalogo, da se določi način, kako bi se izvedla tiha likvidacija brez nevarnosti za zadrugo. Občni zbor je vodil predsednik grof Miroslav Kulmer. Prisostvovali so zastopniki skoraj vseh zadrug. Poročevalec dr. Mile Miškulin je podal poročilo o delu v letu 1924—1925 in izjavil med drugim, da znašajo izgube posameznih panog poslovanja okrog 7 milijonov Din. Po izvašanju poročevalca so krivi izgub: slabo poslovanje uprave, nesposobni uradniki in slabe špekulacije. Poročilo je bilo odobreno in se sklenila likvidacija po predlogu Prve hrvatske štedionice. Izvoljenih je sedem likvidatorjev, ki imajo nalogo izvesti likvidacijo. Sklenilo se je, da se na odgovornost pozovejo in stavijo pod obtožbo tudi uradniki, ki so brezvestno izvrševali svojo službo.

otrok še ne razume. Prav zato pa še manj razume, da mu sme mati, ki je v vsem njegov vzor, kaj vzeti. Na dve strani se zgodi ob taki priliki škoda: materin ugled trpi, v otroku pa opeša tisto veliko, skoro brezmejno zaupanje do matere. — Opozoriti je treba tudi tu naše matere na silno slabo in vzgojo uničujočo navado, da namreč mati brez vednosti otrokove izprazni njegov »šparovček« in porabi njegove prihranke v svoje namene. Kako naj potem otrok še varčuje, če mu drugi uničijo sad njegovega truda? Čisto umevno je, da si bo za vsak prihranek rajši kupil tudi manjvredne stvari, da ga zopet kdo ne oropa njegovega premoženja. Kmalu pa tudi hranil ne bo več; odtegnil se bo delu, ki mu je včasih prinesel malenkostno plačilo, češ, čemu naj služim za druge? Postal bo delomržen postopač, ki mu pa tudi osebna last drugih ne bo več sveta.

Kuhinja.

GOSPODINJA KUHARICA.

Najpripravnejša je železna kuhinjska posoda. Ta je ali iz pločevine ali iz litega železa. Posoda iz mehkega železa je tudi porabna. Ima pa to slabo lastnost, da nekatera jedila kakor fižol, leča, grah in zelenjava v njej počrne, kar se zgodi radi tega, ker ima mnogo rastlinskih snovi v sebi. Te snovi so tanin ali čreslovina. To počrnenje se pa zabrani s tem, da se v taki posodi žge večkrat kava. Vsled žganja kave se posoda prevleče znotraj s tanko kožico. Ta kožica zabrani spojitev z železom.

Posoda iz aluminija ali niklja je zelo lepa in tudi zelo uporabna, a je precej draga in vsled tega si je ne more omisliti vsaka gospodinja.

H kuhinjski posodi spada tudi lesena roba. Leseno kuhinjsko orodje je: deska za testo, manjša deska za seklanje mesa, za rezanje zelenjave, deščica, na kateri se delajo drobne makaronice za v juho, rezalnik za kislino in slako repo, kuhalnica in žlice za mešanje testa in jedil.

K kuhinjskim potrebščinam spada tudi kuhinjsko perilo. V to spadajo: brisače za roke, brisače za posodo in sicer za belo in črno posodo, brisače za nože in vilice in brisače za steklo. Posebno po zimi rabimo brisače za steklo, ker so vsled sopare steklena vrata in okna vedno potna.

Vse to kuhinjsko orodje mora biti razvrščeno okusno in pripravno. Za vsako orodje treba imeti pripraven in določen prostor. Čistost, red in snaga sta brezpogojno potrebni v kuhinji in še posebej pri

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačevine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

gospodinja-kuharici. Kako prijetno je stopiti v kuhinjo, koder je vse lepo pomito, zribano in osnaženo. Jed, če je še tako dobra, se ne prilega, če je prinesena v taki posodi, na kateri se razloči jed kuhana prejšnji dan. Nasprotno pa je jed, če je tudi preprosta, prinesena v snažni posodi, vabljava in okusna. A tudi kuharica sama ne sme biti umazana, nepočesana, a tudi ne našoknjeno napravljena. Snažna in preprosta bodi njena obleka. Predvsem pa stanu in delu primerna. Roke mora imeti kuharica vedno čiste, za vsakim delom jih je treba umiti. Posebno kadar mesi testo, ki ga tlači z rokami, se mora vedno na novo umiti. Kadar dela testo, je zelo priporočljivo, da si dene snažen robec na glavo, zato, da se ja ne pomeša kak las med testo. Las v jedi je gnjusoba in radi tega je treba posebne pazljivosti, da se ne primeša katerikoli jedi.

KAKO NASOLIŠ MESO.

V času kolin marsikatera gospodinja premišljuje, kako bi prešiča res dobro porabila. Zato najprej par besed, kako meso nasoli in razsolji.

Za 20 kg mesa nalij v lonec 14 litrov vode, prideni 1 in pol kg soli, 3 dkg solitarja, par zrezanih čebul, par strokov oluščenega in zrezanega česnja, pest stolčenega brinja, eno žlico sladkorja in eno pest celega popra. Pristavi k ognju in kukaj 15—20 minut. Potem zloži svinjske gnjati in druge kose mesa v zato pripravljene čeber, tesno drugo poleg drugega in sicer večje kose na dno, manjše na vrh, ter polij s tisto pripravljeno in ohlajeno vodo. Drugi dan obloži meso kakor n. pr. zelje z desko in kamenjem. eč je čeber tak, da se odteka, vsak drug dan odlij in spet polij. Male kose pusti v tej paci 15 do 20 dni, večje pa 5 tednov. Medtem meso parkrat preloži.

Kadar pa vzameš meso iz čebra, obriši vsak kos, priveži mu zanjko in obesi v dim. Paziti je treba, da ne pride v sušilnik preveč prevročega dima. Koliko časa pusti meso v dimu, se da težko določiti, ker je odvisno od vročine. Klobase se sušijo 6 dni v dimu in potem jih obesi že na zračen prostor; take klobase so zelo dobre surove. Če pa klobase rabiš za hitro porabo, zadostuje, da jih pustiš v dimu 3 dni.

Klobase na pol prekajene se tudi v masti dobro ohranijo. Ko vzameš klobase iz dima (kjer si jih sušila 2—3 dni), jih obesi za en dan na mrzel zračen prostor, da se ohladi; nato odstrani špilje in klobase dobro obriši. Deni v lonec masti ali zaseko, da je dno pokrito in na most naloži klobase, eno poleg druge; na klobase spet mast, dokler ni lonec poln, na vrhu mora bit mast. Lonec zaveži in postavi na suh prostor. Mast, ki jo deneš med klobase, prav malo pogrej, le toliko, da se da mešati; z vročo mastjo zalite klobase niso dobre. Kadar te klobase rabiš, jih kuhaj v zavreli vodi en četrt ure. Seveda jih tudi lahko kuhaš v kislem zelju, repi ali v ješprenju. Tudi z rižem in krompirjem kuhana klobasa da zelo dobro večerjo, ravno tako s kašo in krompirjem.

Mesena klobasa z rižem in krompirjem. Pristavi in nalij v lonce dva litra vode in eno klobaso iz masti; ko klobasa prevre, ji prideni en debel olupljen in na male kose zrezan krompir. Ko se krompir na pol skuha, prideni par pesti riža, osoli in kuhaj vse skupaj do mehkega. Ako hočeš, zabeli še nekoliko z ocvirkami (Kuhano klobaso zreži na kosce in jo zmešaj med riž in krompir.) Mesena klobasa s kašo in krompirjem se istotako pripravi, samo kaša, preden jo deneš kuhati, z zavrelo vodo polij in še z zmrzlo poplakni.

Kakšna bo »Vigred« v novem letu?

Imela bo prenovljene platnice. Izhajala bo sešita in obrezana. Prinašala bo dolgo, lepo, izvorno povest »Zdrava, roža Marija!«, ki je bila spisana nalašč za Vigred.

Vsak mesec bo prinesla tudi več krajših povesti, črtic in pesmi.

V zalogi ima šestero iger, ki bodo kar po vrsti izhajale. Prinašala bo tudi razprave o telovadbi.

Gospodinjam bo vsak mesec nudila lepega in koristnega čtiva.

Za pridne dekliske roke bo imela lepe vzorce za ročna dela.

Za vzgojo in samovzgojo deklet bodo skrbeli članki versko-vzgojne vsebine. Dekleta same pa se bodo kakor doslej lahko obračale v osebnih zadevah na gospo Selmo.

Taka bo Vigred v novem letu. Slovenska dekleta, naročite se takoj na svoj list, ki stane za celo leto le 25 Din (za 10 izvodov pod enim naslovom 1 izvod zastonj; pri 15 skupnih naročnikih znaša naročnina le 20 Din). Naroča se: Uprava dekliskega lista »Vigred«, Ljubljana, Ljudski dom.

Vojaške zadeve.

Vprašanje: Potrjen sem za 18 mesecev. Doma sem ostal sam in pa 62 letna mati, katere hranilec sem. Imam sicer še tri brate vendar sta dva v Ameriki, tretji pa služi 18 mesecev in je že od hiše odpravljen. Izmed teh treh bratov nihče nič ne pomaga pri hiši. Ali imam pravico do skrajšanega roka? A. A.

Odgovor: Pravico do skrajšanega roka imate le tedaj, če sta pred Vami dva brata po vrsti služila polni rok. Vaše družinske razmere, ki ste jih gori navedli pa pri določitvi vojaškega roka ne pridejo v poštev, ampak bi prihajale v poštev le pri eventualni prošnji za oprostitev, za katero pa tudi nimate zadosti pogojev, ker Vaši bratje najbrže niso bili 5 let pred Vašim naborom popolnoma odpravljeni od hiše.

Vprašanje: Kdaj bo vpoklican letnik 1905? F. R.

Odgovor: Letnik 1905 bo vpoklican po novem letu. Termina za posamezne vrste orožja pa še niso določeni.

Vprašanje: Bil sem l. 1922. potrjen na skrajšan rok in kot edini hranilec še živeče matere oproščen. Davka plačujem manj kot 10 Din. Kako bi bilo z oprostivijo, če se v doglednem času oženim ter prevzamem sam posestvo in sicer če se oženim še pred 25. letom. Ali bom moral pozneje še kaj služiti? — F. P.

Odgovor: Dokler trajajo pogoji, vsled katerih ste bili oproščeni, toliko časa Vam ne

bo treba služiti. Če boste do 25. leta starosti hranilec svoje matere, Vam sploh ne bo treba služiti, razen seveda v slučaju mobilizacije. Zenitev na oprostitev ne bi vplivala.

Vprašanje. Imam naslednika, rojenega l. 1900. Bil je letos v aprilu potrjen. V avgustu sem vložil prošnjo za oprostitev. Direktne davka plačuje 12 Din, preživljal je ženo, enega otroka in mene, ki sem star 66 let in nesposoben za delo. Na prošnjo ni bilo odgovora, omenjeni pa je bil 20. t. m. vpoklican k vojakom. Kaj mi je storiti, da ga dobim domov. — M. D.

Odgovor. Če ste prošnjo pravilno utemeljili, jo kolekovali in priložili potrebne priloge (rodbinski list, potrdilo o davkih) ter jo poslali komandi vojnega okrožja, tedaj morate počakati na rešitev. Svetujemo Vam, da prosite pri županstvu, naj to z uradno vlogo zaprosi pri komandi vojnega okrožja, da se prošnja čimprej reši, ker je nujna z ozirom na to, da rekrut, za katerega se prosite, že služi. Če pa niste priložili potrebnih prilog in če je niste poslali na pravi naslov, jo dajte napraviti po človeku, ki se na vojaške zakone razume.

Vprašanje. Sem pohabljen in zelo slab za dela. Poleg žene nimam nikogar drugega pri hiši. Posinoviteli nameravam ženinega nečaka, ki je bil letos potrjen. Ali bo potem kot hranilec oproščen? — M. B.

Odgovor. Posinovitelj se smatra za hranilca posinovitelja, ako je bil posinovitelj pet let pred naborom. Zato Vaš posinovitelj ne bo oproščen kot hranilec Vaše družine.

Vprašanje. Sem 40odstotni invalid in sem sprejemal 7 Din 50 p mesečne podpore. Septembra mi je bila še ta ustavljena. Istočasno se mi je odvzelo uradno uverjenje potom županstva. Kaj mi je storiti, da dobim svoje uverjenje in ali sem reduciran?

Odgovor. Kar se tiče uverjenic, vrašajte pri županstvu, kam se je isto poselilo, ker ga boste morali nač tam zahtevati nazaj, če ga boste rabili. Kar pa se tiče podpore, pa iz gornjih navedb ne moremo ugotoviti, ali ste reducirani ali ne, ampak bi se to dalo ugotoviti na podlagi Vaših listin. Sicer pa invalide opozarjamo na novi invaidijski zakon, ki je bil pred kratkim sklenjen in ki je zelo neugoden. O tem zakonu bomo še podrobno pisali.

Vprašanje. Jaz sem rojen l. 1904. in sem bil letos potrjen na polni rok. Moj prvi brat, rojen l. 1893. je služil polni rok. Drugi brat, rojen 1895. je l. 1913. odšel v Ameriko in je danes amerianski državljani. Tretji brat, rojen 1897., je služil v vojni od 15. oktobra dalje in je padel dne 17. avgusta 1918. Ali se smatra, da je ta brat služil polni rok? Ali imam jaz pravico do skrajšanega roka? — P. M.

Odgovor. Vojaška služba 1897. l. rojenega brata se smatra za polni rok, ker bi bil tudi v mirnem času moral l. 1918. k vojakom. Pravico do skrajšanega roka bi Vi imeli, ako bi bila pred Vami dva Vaša brata po vrsti služila polni rok.

Vprašanje. Moja dva starejša brata sta gluhonema, toda naborna komisija jih ni spoznala za nesposobne za delo in moja prošnja za oprostitev zavrnili. Ali imam jaz vsled nesposobnosti bratov pravico do oprostite? Moja mati je vdova in ima zelo majhno posestvo. Davkov ne plača 20 Din. — I. R.

Odgovor. Ako pravite, da je naborna komisija spoznala, da Vaša brata nista nesposobna za delo, tedaj ne morete biti Vi oproščeni, češ da sta brata nesposobna. Če pa mislite, da se je komisija zmotila, na napravite priziv na komando dravske divizije.

Vprašanje. Rojen sem kot Rus v bližini Kijeva. Zivim pa že od prevrata v Jugoslaviji in imam tu stalno službo. Kaj mi je storiti, da dobim jugoslovansko državljanstvo? — F. C. K.

Odgovor. Zakona o državljanstvu še nimamo, za to se take prošnje še ne rešujejo. Svetujemo Vam pa, da prosite pri srezkem poglavarju, da se Vam izda začasno dovoljenje za bivanje v naši državi. Ko bo sklenjen zakon o državljanstvu, pa takoj prosite za podelitev našega državljanstva.

IZOBRAZBI

Premisli!

Kadiš? Recimo, da jako zmerno. 1 Din na dan gre v zrak. Na leto jih je 365.

Vsako nedeljo greš v gostilno? In nisi pijanec, ne zapravljivec, samo »za potrebo« piješ ali radi družine. Zapiješ samo 5 Din vsako nedeljo. Leto ima 52 nedelj, toraj 52×5 Din = 260 Din; če bi privzela še praznike, bi naraslo približno na 300 Din. In to mora biti, če ne, nisi več človek, ampak izjema.

Za najpotrebnejše časopise in še za Moh. družbo boš pa dal do 150 Din. In to se premnogim zdi škoda. Ali ne?

Barvo skrivajo.

Škofovo pismo vernikom o časopisju je strašno razburilo nekdanje samostojneže. Nič niso škof omenili njihovega »Kmetškega lista«, ampak svare vernike samo pred slabimi listi. In »Kmetški list« se čuti zadetega. Tako ga je škofovo pismo zmečalo, da hoče postati naenkrat celo pobožen. Trdi, da tudi on priznava vero in Cerkev. Ali se ne spomnimo nehote na tisto, da v silji še hudič muhe žre...

Tudi na zunaj hočejo samostojni voditelji pokazati lahkovernim, da so se pobojšali. Poprej so v vsaki številki zmerjali verne katoličane s »klerikalci«, sedaj pred Novim letom pa jim komaj parkrat uide to zmerjanje. Ker vemo da jih to premagovanje veliko stane, jim ne bomo preveč za zlo vzeli, če po Novem letu spet padejo v stare grehe.

Na škofo imajo posebno jezo.

Ker so sedaj postali verni in priznavajo Cerkev, bi radi sedaj tudi škofo komandirali. Pišejo, kakor da bi morali škofje poprej tje vprašati, če smejo pisati vernikom. Trdijo, da je škofovo pismo celo »veri škodljivo«. Ali ne bo ganljivo, če prekose v pobožnosti in pravovernosti naši stari liberalci in mladi samostojneži same škofo? In namesto škofovih pastirskih listov bi po njihovem župnik bral s prižnice Radičeve govore, da je vera privatna stvar kakor kak žepni robec.

Škoda, da se ravno v mržnji do škofov v tako slabi luči pokaže vernost novega volka spokornika. Kdo ima v verskih stvarih odločevati kaj je prav? Katekizem pravi, da Cerkev. In kdo vodi Cerkev? Papež in škofje. Samo sv. Oče v Rimu ima nad škofom besedo — po nauku katoliške Cerkve. — Ne pa »Kmetijski list«. — Nič torej novo spreobrnjenje ne pomaga. S tem, da se zaletavajo v svojega škofa, najbolj pokažejo, da volk svoje nature nikoli ne spremeni.

Še eno o škofih.

Pa ne samo na našega, tudi na goriškega škofa je »Kmetški list« hud. Samostojneži so letos založili in izdali svinjarsko igro »Vdova Rošlinka«, kjer morajo igralci kvantati, kakor v samostojnih gostilnah in se norčevati iz verskih stvari kot delajo liberalci vseh branž. Goriški škof Sedej je to umazano igro prepovedal igrati. »Kmetški list« je bil zato tudi na goriškega škofa hud. Je res nerodno, da škofje nočejo razumeti kako verni in pridni ljudje so ti samostojneži.

Ne morejo se zatajiti.

Včasih vjetega vrabca zlobneži poslikajo z lepimi barvami. Ko pride spet na dež, mu ostanejo stare barve. — Pred Novim letom, ko se listi naročajo, so postali kot smo poročali, liberalci vseh branž, posebno pa samostojneži, pobožni. Toda kakor hitro imajo opraviti z duhovniki, se jim povrne stara proticerkvena barva. Ravno v št. številki, kjer se dela »Km. l.« pridnega in pobojšanega, se skoplje na duhovniško bera. Vsak ve, da naša duhovščina danes ne dobiva v nekaterih krajih ničesar od države, v drugih pa tako malo, da ni imena vredno — pa pride »Km. l.« in se še v zadnje dohodke našega duhovnika zaletava. Pa vendar še zmeraj drži Kristusova beseda apostolom in njihovim naslednikom: Kdor vas zaničuje, mene zaničuje.

Kakor Radič.

Tudi gospod naših samostojnežev in višji gospodar »Kmetškega lista« Radič se zaletava proti škofom. Toda on je bolj odkrit in naravnost pove, da ni tak kristjan, ki bi veroval verske resnice. Naši posnemovalci zgovornega hrvatskega voditelja in njegovih verni sluge, pa hočejo še vedno prižigati dve sveči — eno veri, drugo neveri. Precejšen kalin bi moral biti, kdor bi sedel na take limance.

»Gruda«.

Kadar bodo posebno »verni« pri nabi-ranju naročnikov za »Kmetški list«, vprašajte jih, kako gre njih pobožnost v sklad s članki »Grude«, ki daje neumrljivost duše. Ta list izdajajo ljudje iz istega tabora, kot »Kmetški list«. Ta časopis je glasilo Zveze društev kmetških fantov in deklet. — Upamo, da ne bo hiše in ne poštenega fanta ali dekleta, ki ne bi raje naročil mesto »Grude« — »Mladiko«.

Novo leto!

Naročanje listov se je pričelo. Pobožnost spokorjenih volkov vseh liberalnih branž vas ne bo pustila, da bi naročali njihove liste. Toda to ni dovolj, treba v vsako hišo naš list! To je pravi boj proti kuži brezverskega in za vero brezbožnega časopisja.

Fantovski večeri v pismih.

IV. Strup za družinsko skupnost.

Videla sva, dragi fant, da je družinska skupnost nekaj lepega. Blagor mu, kdor je imel ali ima priliko, da raste v dobro vreden krščanski družini. Nič čudnega, da vzklika slavni francoski govornik Lacordaire ob spominu na tako družino sledeče: »Vprašam vas brez izjeme, kdo izmed vas ne ve ali se ne spominja, da prinaša četrte ure življenja v okolju družine, poleg očeta in matere, bratov in sester srečo in zadovoljnost, kakršne ne najdeš v nobeni drugi družbi? O, domače ognjišče krščanskih družin, o hiša očetova, kjer od rane mladosti vdihavamo ljubezen do svetih stvari; pa tudi, če smo se že postarali, vračamo se k tebi vselej s pomlajenim srcem in ko bi nas večnost k sebi ne klicala, bi se mi, ko se nam je ločiti od tebe, ne mogli potolažiti, gledajoč, kako se tvoj krov vedno bolj od nas oddaljuje in solnce bleedi nad teboj.«

Srečen torej tudi ti, dragi fant, ki živiš še v lepo urejeni kmečki družini, ali pa veš, da ima vaša družina tudi mnogo sovražnikov? Imenujmo naj ti v naslednjem posebej onega, ki ga moraš zlasti sedanje dni natančno poznati, to je slab tisk na splošno, posebej slabo časopisje.

Ni prostora, da bi podrobneje razlagal, kaj je slab tisk. Sam veš — tvoja vzgoja in vest ti to zadosti povesta, da je slabo vse, kar nasprotuje božjim ali cerkvenim zapovedim, kar ruši verske resnice ali vbija čednostno življenje. In te vrste tisk, kot je rečeno v naslovu, je silen strup ravno za družinsko skupnost. Poglejva nekoliko.

Podlaga družinske skupnosti in sploh družinske sreče je svetost zakonske zveze že tedaj, ko se ta zveza sklepa. Ni mogoče, da bi bila zakonska zveza trajno srečna, če jo ljudje smatrajo le za navadno kupčijsko ali drugo tej podobno pogodbo. Zakon je več kot navadna družabna pogodba. Zakon je od Boga samega posvečena stvar, zakon je po nauku Kristusovem naravnost zakrament. Zato ga smeš prejeti le v svetem mišljenju. Treba je moliti in se posvetovati ter mnogo preudarjati, a'i je volja božja, da stopiš v ta stan. Treba je poudarjati dose-danje in prihodnje življenje, preudarjati časne okoliščine, v katerih živiš, in večne, v katere enkrat gotovo prideš. Če spoznaš, da je volja božja, da stopiš v zakonski stan, potem bo vse drugo samo po sebi prišlo, če tega ni, bo vse drugo malo pravzaprav nič izdalo. — Sedaj pa pomisli, ali slab tisk daje človeku tako mišljenje. Kako neki! Če pa ta tisk neprestano vbija voljo božjo, če neprestano uči, da podlaga srečnim zakonom ni nobena volja božja, ampak le človeška prebrisanost, ki si zna s zakonsko zvezo pridobiti denar, čast, vzgled, lagodno življenje. Priče zato so nam nešteti inserati zlasti po takih časopisih, kjer se ženijo ljudje samo po denarju in zunanjem vzgledu. Nič čudnega, da je ravno v današnjih dneh tudi toliko zakonskih ločitev, ki pričajo o vsej nesreči zakonskih ljudi. — In če mladina bere toliko opolzkih podlistkov, kakor jih prinaša današnje slabo časopisje, v katere se proslavlja največkrat najgrša poltenost kot nekaj vzvišenega in le-

pega, ali bosta fant in dekle, ki bereta take stvari, še imela ono resnobno in sveto mišljenje o zakonski zvezi, ki je neobhodno potrebno za srečen zakon? O, če bi mogli gledati potek toliko nesrečnih družin, v koliko slučajih bi našli, da je bil vir te nesreče branje slabih knjig in časnikov.

Pogoj srečnih družin je dalje z a k o n s k a edinost in mir. Pač nesrečna družina, kjer oče in mati živita v medsebojnem prepiru, kaj ti pomaga tvoja mladost in lepota, kaj ti koristi čedna hiša, veliko posestvo, kup denarja, ako nimaš in ne uživaš domačega miru! Kjer vlada nemir in

razdor, tam ne diši ne jed in ni mirnega spanja in nobene tolažbe. Razprta zakonska mučita drug drugega in pohujšujeta vso družino, otroke in posle. — Ali pa je mogoča edinost, če se oče in mati ne ravnata v vsem po volji božji? Ne! Ker sicer bo vsaj v posameznih slučajih zmagala človeška slabost in konec bo edinosti. In ali je mogoča edinost v vsakdanjem življenju, če ni edinosti v najvišjih, v verskih vprašanjih življenja? To pa je več ali manj povsod, kjer je slabo časopisje v hiši. Mati hodi v cerkev, oči, ki bere tak tisk, gre na lov. Mati hoče, da se otroci versko vzga-

jajo, da hodijo k pridigi, h krščanskim naukom in svetim zakramentom; oče želi, da gredo na plesišča in zabavališča. Hčere se držijo krščanskih, sinovi, ki bero slaba knjige in časnike, sodelujejo pri svobodomiselnih društvih, kakšna edinost pa naj bo to? Tudi o njih velja beseda starega kršč. pisatelja Tertulijana: »Oni nimajo enakega upanja, nimajo enakih vaj, niso enake službe božje. Oni ne molijo skupaj, se ne pustijo skupaj, ne podučujejo drug drugega; ločeni so v hiši božji, ločeni pri mizi Gospodovi. Drug drugega se ogibljejo, drug drugemu so nadležni.«

Patrick A. Seehan:

Nodlag.

Povest irskega dekleta.

Če pridete kdaj v Doneraile in vas popelje pot od vzhoda proti zahodu, boste prišli mimo bele hiše na levi strani ceste, vprav onstran starega pokopališča Temple-Ruadhan in prav nad starim gradom Ballinamona.

Tu je hodil v šolo slavni Edmund Burke, ko je še stanoval pri svojih sorodnikih v Castletownrocheu; prav tu je živel kesneje, v času, o katerem pišemo, veleposestnik in uradnik George Bond Lowe. O njem vemo malo, razen da so ga kmetje v okolici smrtno sovražili in mu večkrat stregli po življenju. Ljudstvu je ostal v spominu kot samovoljen razuzdanec in zloglasen samosilnik, gospodi pa kot odločen, neustrahšen uradnik. Tako se piše zgodovina in zato je in bo precej dvomljiva, malovredna umetnost. Welfu morete komaj verjeti, kadar govori o Ghibelinu, in gotovo ne pritrdite Eiancom, kadar govori o Nerih. Toda o neustrašenosti George Bond Loweja ni nobenega dvoma. Na njega ni mogoče streljati, da bi ne zasledoval svojih sovražnikov, in skoro v vsakem slučaju je ujel katerega izmed napadavcev in ga hitro spravil s sveta. Nekoč so ustrelili konja pod njim. On skoči, se vrže preko plota, in ko še enkrat ustrele nanj, ustreli tudi on, zadene enega napadavca, drugega zasleduje, ga pograbi in sam uklene ter ga da takoj obesiti v ječi v Corku. Malo kesneje so streljali ob mostu pri Ballinamoni v voz nekega dr. Norcotta ter njegovega služabnika in voznika nevarno ranili. Njegov voz so bili zamenjali z vozom neprijubljenege veleposestnika, admirala Evansa of Oldtown. Očividno je bilo v župniji Doneraile nekaj narobe. Saj to ne gre, da bi gospoda v devetnajstem stoletju ne mogla iti kam na obed, ne da bi dobila poletem za večerjo krogelj in svinca iz starih pušek! Nekaj se mora naglo in odločno steriti. Toda kako? Mi vendar ne moremo hoditi okrog v oklepah ali s četo posebnih stražnikov za vozom. Treba je poiskati kakega uspešnejšega sredstva, končnega in odločujočega, toda predvsem zakonitega. Mi smo predstavniki zakona in reda in naša dejanja morajo nositi pečat popolnoma zakonitega ravnanja. Ali bi ne bilo morda bolje prepustiti odgovornost Astreji, boginji pravičnosti? Ona ima tehtnico in meč. Naj ona tehta in sodi! Toda nad kom? Pri teh okrinkarih, beloblečenih morivcih je naša pazljivost zastoj. Ponoči jih ne moremo videti. Nekdo mora označiti žrtve in potem —?

Ta nekdo se ne pogrša dolgo na Irskem in tudi v tem slučaju se je hitro prikazal. Neki Patrick Daly, njegov nečak Own in še nekateri drugi so popolnoma pripravljeni priseči (za plačilo), da obstoji hudobna zarota, katere daljnji namen je, iztrebiti vse veleposestnike, ki jih je bil Cromwell poslal v deželo, bližnji in nujni cilj pa, spraviti s poti tri označene

može — admirala Evansa, George Bond Loweja in Michael Creagha. In koliko jih more biti udeleženih pri tej zaroti? Nič manj kot enainvajset, katerih glava je neki Leary, starec kakih sedemdeset let in dozdej na najboljšem glasu. Slovesno so prisegli pred sodnijsko komisijo v isti sobi, v kateri jaz sedaj pišem, da je Leary načelnik, vodja zarote, da je v nekem šatoru na semnju v Rathlarenu napisal papir ali pogodbo, pod katero naj bi se podpisali vsi, ki soglašajo s tem, da se umori admiral Evans, gospod Lowe in gospod Creagh. Več jih je ta papir podpisalo in soglašalo, da se ta trojica umori.

Vsa zadeva je tedaj lahka. Zarotnike so iztaknili, vseh skupaj enindvajset. Pse postave so že poslali po njihovem sledu. To bo makabejska žrtev. Enindvajset teles, bingljajočih v mrzlem zraku novembrskega jutra bo gotovo zastrašilo vso armado nezadovoljnih. Sicer je popolnoma res, da sta obadva Dalyja najzloglasnejša lopova in da njuni besedi in prisegi nihče ne verjame. Tudi je resnično, da Leary s svojimi sedmimi križi plačuje gospodarju, katerega se je zarotil umoriti, kakor dokazuje prisega, 250 funtov na leto od svojega čistega, poštenega dela in da je zelo pošten mož. Pravtako tudi drugi. A kaj vse to? Astreja ima zavezane oči, če ni celo slepa. Ali nimamo starega cromwellskega načela, ki se je ohranilo od roda do roda izza tega blaženega ljubljence sreče: »Če morete uničiti gnide, ste varni pred ušmi? To načelo se more nanašati seveda le na otroke — zalego upornikov. Toda zakaj bi ga ne mogli raztegniti tudi na starše in dede? Gotovo je obratno pravtako resnično: »Če pobijete uši, tedaj se vam ni bati gnid!« Torej naprej!

In tako se je vrgel državni pravdnik Doherty, »postave« mož z gosposkim obnašanjem, tisti mračni oktobrski popoldan na svojo divjačino z vsem čuvstvom in vso odločnostjo lovskega psa postave. To je znamenit slučaj, ki ga bo obravnavala posebna komisija, poslana iz Dublina. Silno prestrašena gospoda ne more več čakati rednega porotnega zasedanja. Ta zadeva je bila že pri zadnjem poletnem zasedanju prišla pred sodnika Cradyja, toda njegovo lordstvo očividno ni verjelo v krivdo obtožencev, zakaj poudaril je slovesno, da »vidi, da je sedemnajst oseb obdolženih zarote. Če bi se obtožnica predložila veliki poroti, toda on ni gotovo, da se bo, tedaj poziva, naj bi se to ne zgodilo brez tehtnega premisleka.«

Izmed velikanskega števila stotrideset porotnikov, večinoma gospode naše grofije, se jih je odzvalo samo trideset. Sodnika Torrens in Pennefather, pravilno imenovana in oblečena v rdeč svilnat talar, znak strahu, in v bel hermelin, znak sodne čistosti, sta se sklonila nad svoje zapisnike in si kratko zapisujeta najsjajnejše točke iz izvajanj zgovornega, odličnega odvetnika. Tedaj še ni bila stenografija tako imenitna umetnost kot danes, toda oni glavni govor se nam je ohranil in zasluži, da razberemo iz njega nekaj misli

Razno.

Spanje pri živalih. Živali imajo le redkokoli trdno spanje. Večina živali ponoči bdi, ker se bojijo sovražnikov in da ne upajo zaspati. Trdno spijo ponoči samo tisti sesalci, ki so v hlevih itd., ki jim torej sovražniki ne morejo blizu.

Ledene gore. Sedaj bodo začeli prinašati časopisi spet poročila o ledenih gorah. Malokdo pa ve, da štrli iz morja samo šestinka ali sedminka gore; večina je pod morjem gladino. Sto metrov visoka ledena gora gre 500 metrov globoko v vodo.

Zgodovina časopisa. Zgodovina časopisa ima naziv v leto 469 pred Kristusovim rojstvom, ko je Tebanec Epaminonda poročal o neki zmagi. Tudi Kitajci so imeli že davno časopise. L. 400 pred Kr. n. pr. je izhajal v Pekingu z roko pisan časopis.

Pomen železa. Železo je najvažnejša in tudi najbolj razširjena kovina; brez železa ni rdeča kri, ne zelenega lista; rjava ali rumenkasta barva zemlje pride od železa, ravnatoko tudi rdeča barva opeke.

Polenovka leže vsako leto 45 milijonov jajec. Ljudstvo pravi polenovki pri nas »stokšče«.

Kitajska pisava. Vsa kitajska pisava se izpelje iz 214 prvotnih znakov, ki so se pa tekom stoletij tako spremenili, da potrebuje omikani Kitajci sedaj 10.000 takih znamenj, če hoče brati in pisati. Vseh sestavljenih znamenj je 80.000; prejem bi se vseh naučil, bi bil že prav star.

Podgane. Podgane so silno hitro množijo. Če bi imele zmeraj dovolj hrane, če bi jih niče ne preganjali itd., bi imeli en sam par v treh letih 90 milijonov potomcev, v 4 letih pa sto milijonov.

Brihtni sofer. Malo se zelo mudi, hiti na cesto, tam je njegov avto. Sofer ga pozdravi. Malo mu odzdravi. Naenkrat reče: »Kje je moj kočnik? Tako je mraz in ne mo-

(Dalje prih.)

III.

Pepek, vrnivši se domov, začne koj z delom in napravi lutka, ki mu zdene ime Storžek. Prve lutkove burke.

Pepkov dom je bila pritlična sobica, ki je dobivala svetlobo iz stopnišča. Oprava v njej ni mogla biti bolj priprosta: polomljen stol, revna postelja in črvojedna mizica. Na steni v ozadju je bilo videti ognjišče s plapolajočim ognjem — a ogenj je bil le naslikan in ob ognju je bil tudi upodobljen pisker, v katerem je veselo vrelo in je izhlapeval čudno meglico, ki je sličila pravemu dimu.

Jedva je vstopil Pepek v hišo, je vzel orodje in začel delati in rezati lutke.

...je vzel orodje in začel delati in rezati svojega lutka.

»Kakšno ime naj mu zdenem?« je prašal sam sebe. »Storžek naj bo! Srečo mu prinese to ime. O, poznal sem častitljivo družino Storžkov, Storžek je bil oče, Storžca mati, Storžki sinovi in vsega se je dobro godilo. Najbogatejši izmed njih je prošil vbo-gajme.«

Ko je dobil ime svojemu lutku, je začel na vse pretege delati in kot bi pogledal, mu je napravil lase, potem čelo in potem oči.

Predstavlja si Pepkovo začudenje, ko je izdolbel oči in je videl, da se premikajo ter ga gledajo in gledajo tako nepremično.

Pepku je postalo skoro slabo, ko je opazil, kako strmi vanj teh dvoje lesenih oči, in z odločnim glasom je vprašal:

»No, kaj me pa tako gledate, oči lesene?« Nihče ni odgovoril.

Potem, za očmi, je izobilčil nos, a komaj dogotavljen, je začel rasti in je rasel, rasel, rasel in v nekaj minutah je postal pravi dolgi nos, ki ga ni bilo konca.

Ubožec Pepek se je trudil in trudil, da bi ga skrajšal, a bolj ko ga je rezal in krajšal, bolj se je ta nepridiprav nos daljšal.

Za nosom je dolbel usta.

Ni končal še ust in že so se začele smejati in peti. »Nehaj se smejati!« je rekel Pepek ozlovoljen, a bil je bled ko stena.

»Še enkrat ti rečem, nehaj se smejati!« je zakričal z grozečim glasom.

Usta so sicer res nehala se smejati, a kazala so jezik v vsej dolžini...

Pepek se je delal, ko da ničesar ne vidi, ker ni hotel pokvariti svoje tvorbe, in je nadaljeval z rezljanjem.

Za usti je stružil in rezljal lutku brado, potem vrat, nato ramena, želodec, lakti in roki.

Komaj sta bili roki gotovi, je začutil Pepek, da mu je zginila lasulja z glave. Pogledal je v vis in kaj je videl? Videl je svojo rumeno lasuljo v lutkovih roki.

...svojo rameno lasuljo v lutkovi

»Storžek, koj nazaj lasuljo!...«

Storžek pa, mesto bi vrnil lasuljo, si jo je potisnil na glavo in bil pod njo kot pogreznjen.

Ob tem nenavadnem in zaničujočem obnašanju se je Pepek užalostil in raztužil kakor še nikdar v svojem življenju; obrnil se je proti Storžku in mu rekel:

»Ti zbirsan' otrok, ti! Se dodelan nisi in že kratkiš dolžno spoštovanje svojemu očetu! Slabo, dečko moj, slabo!«

La otrl si je solzo.

Treba je bilo napraviti še kolke, goleni in nogi. Ko je bil Pepek tudi z nogami gotov, je začutil breo v konec nosa.

»Zaslужil sem jo!« je rekel sam pri sebi. »Prej bi pomislil na vse! Zdaj je prepozno!«

Potem je prijel dondka pod rameni in ga postavil na tla, na ped, da bi hodil.

Storžek je imel še okorne noge in se ni znal premikati; Pepek ga je držal za roko in ga učil prestapati se.

Ko so se noge razgibale, je začel Storžek sam hoditi in tekati po sobi, dokler ni planil skozi vrata in skočil na cesto, da bi jo pobrisal.

Ubožec Pepek je tekel za njim, a ni ga mogel dohiteti, ker preteti paglavec Storžek jo je rezal kakor zajec in štrktsjajoč s svojimi lesenimi nogami je delal po cestnem tlaku tak ropot in romavš kot dvajset parov kmečkih košpov.¹

»Primite ga, zgrabite ga!« je kričal Pepek, a ljudje, ki so bili na ulici in videli lesenega dondka, kako teče ko dirkač, so očarani in zavzeti obstali in gledali in se tako smejali, smejali, da ni mogoče povedati.

Koncem koncev in k dobri sreči se je prikazal na ulici neki stražnik, ki je menil, ko je zaslišal ves ta ramovš, da gre za kako neukročeno žrebe, ubeglo gospodarjevi roki. Pogumno se je razkoračil in se

¹ skvarjen.

¹ čevlji z lesom mesto podplato, kot jih nosijo v goriških gorah otroci.

DENAR

je od nekega časa postal redek. Vedno težje postaja pridobivati si ga. Ali življenje primorava vsakega na borbo za obstanek in kdor hoče v tej borbi zmagati, mora biti zdrav, svež in uporen. Zatorej uporabljajmo pri utrujenosti, onemoglosti, nervozi in vsled tega povzročnem nespianju, Fel-

lerjev blagodišeči »Elsafluid«, ki osvežuje, krepi mišice in živce, lajša bolečine. Kot nam vedno iznova potrjujejo, Fellerjev Elsafluid tudi pri močnih reumatičnih bolečinah izvrstno deluje. Dober kosmetikum. Močnejši, štedljivejši in boljše delovanja kot francosko žganje. 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici za 63 Din, 12 dvojnatih

ali 4 velike specialne steklenice za 99 Din, 36 dvojnatih ali 12 velikih specialnih steklenic za 250 Din, že obenem z zabojem in poštino razpošilja po povzetju ali proti vnaprejšnjemu poslanemu denarju lekarnar Eugen V. Feller v Stubičji Domi, Elstartrg 16, Hrvatska. - Posamezne steklenice »Elsafluida« pa 10 Din - v lekarnah in sorodnih trgovinah.

poslavljal na sredo ceste, trdno odločen, da ga zaustavi in prepreči večjo nesrečo.

Storžek pa je računil, ko je zapazil oddaleč stražnika, ki je v šir zastavil vso cesto, da vendarle prodre v splično presenečenje skozi koračo, a se mu je ponesrečilo.

Stražnik — ni se premaknil ne za milimeter — ga je zgrabil lepo za nos (bil je res nesorazmeren in zdelo se je, ko da je nalašč tak, da lahko zgrabi zanj stražnik) in ga izročil Pepku v njegove lastne roke. Pepek mu je hotel na račun vzgoje takoj naviti uro, a mcrete si misliti, kako je prepaden obstal, ko se mu ni posrečilo najti uhljev, dasi jih je skrbno iskal. Veste, zakaj jih ni dobil? V hitrici je hotel skončati svojega paglavca, pa je pozabil na ušesa...

No zato pa ga je prijel za vrat in ko ga je vleklo s sabo, je grozeče majal z glavo in mu dejal:

»Pojdiva domov! Ko bomo doma, bomo že poračunili, nič se ne boji!»

Storžek se je po tem uvodu vrgel na tla in ni hotel več hoditi. Okoli njega so se začeli zbirati ra-

dovedneži in postopači ter stvorili pravo gnečo.

Eden je rekel to, drugi ono.

»O ti ubogi dondek! se je smilil nekaterim. »Prav ima, da se noče vrstiti domov. Kdo ve, kako ga bo klestil zlobnež Pepek...«

Drugi so pikro pristavljali:

»Pepek, no, saj se zdi, da je človek, kakor se spedeži, a z otroki je praveali krutež. Če pustijo neboljčenega dondka v njegovih rokah, glavo stavim, da ga razceče na drobne kosce!...«

Tako in podobno so govorili in končno dosegli, da je stražnik osvobodil Storžka, a zgrabil ubežca Pepka in ga odpeljal v keho. Pepek ni mogel do besede, da bi ugovarjal in se branil, jokal je kakor teletek in ko so se bližali kehi, je ihtel jecljal:

»O ti nesrečni otrok, ti! In le koliko sem se trudil in mučil, da bi mi bil ta lesenjak k dobremu! Pa kar je, je, prej bi moral misliti!...«

Kar se je zgodilo potem, je čudna in neverjetna zgodba in povem vam jo v naslednjih poglavjih.

(Dalje.)

sili tudi druge, naj gre do. Ker ni nihče hotel iti, je slednjič vpraskal zraven sedečega gos-poda: »Ja, ali niste drugi dan vsi zbiti, če greste pozno spat?« — »Nisem obnjen, je bil kratki odgovor.

Šoja je velika roparica. Nabira želez in ga hrani v škrabnah v zemlji. Ker pa nima dobrega spomina, pozabi na škrabne ali pa jih nič več ne dobi; včasih začne želez v zemlji kiliti in tako je šoja neprosto voljna razumno- vateljica gozdov.

Poštni nabiralniki. Poštni nabiralniki niso stari. V Srednji Evropi so napravili prve na Pruskem leta 1844. Ljudje so jih hodili gledat kot kakšen čudež.

Dobreidolča KOVAČNICA s stanovanjem se odda tako, Ponudbe upravi pod: »Kovačnica« 8107.

Kupujem bukove HLODE in cele gozd. parcele za posek.

H. PETRIČ - Ljubljana

Gospodarska cesta št. 8. — Telefon 343.

Dr. JOŽE RANT

se je naselil v ŠKOFJI LOKI

ter ordinira pri »Balantu«, naspr. lekarne.

Klobuki za gospode in dečke ter vsa pravila najceneje pri Franji TUŠAR, modistinja, Jeronice - Sava. 8149

Semensko DETELJO

kupi FRAN TOGACNIK — LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 36. 8170

Motna vina očistiti

IN TRFKA TER PREKISLA OMILITI JE ZELO ENOSTAVNO! Na zalogi imamo spec. francosko želatino »LAINO« tvrdke Clerment & Quignard, Paris. K vsaki pošiljki pridenemo točno navodilo. Zahtevajte cenel — Glavna zaloga: DROGERIJA

»SANITAS« — Celje in Ljubljana.

Krepak MIZARSKI VAJENEC

z dobrimi železnimi izpričevali, se sprejme. Prvo leto skrbi za hrano sam. — IV. MRHAR, Stareče št. 21, Šent Vid nad Ljubljano. 8200

Pilarna IVAN FIGAR

naznanja, da se je iz HRENOVE ULICE št. 19 preselila na Cesto na gorenjsko železn. 4 (Vožnjskova ulica) — BLIZU GOSTILNE »NOVI SVET« — in se priporoča za vsa v njeno stroko spadajoča dela: sekanje pil in raip ter prevzame tudi specialna naročila.

Postrežba točna. 8182 Cene solidne.

V vsako hišo »Domoljubla«

Priloga se tudi na čuroke.

Gospodinje, šivilje, obrtniki!

Dosedaj neprekosljivi šivalni stroji „Köhler“

z 10letnim jamstvom se dobe v najmodernejših opre-mah za rodbino, šivilje, krojače in čevljarje pri tvrdki

lv. Auerhammer, Ljubljana, Kolodvorska ulica 3

Zaloga za Gorenjsko: Lovro Rebolj v Kranju

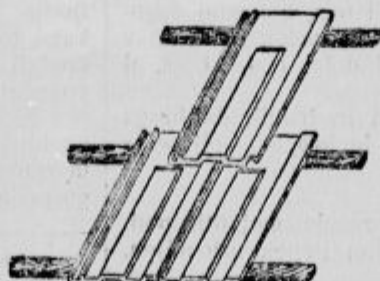
Ržena ZIKA je samo ena!

To ve vsaka gospodinja, ki hoče imeti na mizi okusno, zdravo in redno kavo. Zato zahteva v trgovini le ŽIKO v rdečem zavitku.

POZOR pred ponaredbami!

Kotel nov, firme »Alfa«, 851 vsebine, prodam. - Naslov pove uprava lista pod št. 8180.

Najtrpežnejše strešno kritje!

— Združene opekarne d. d. Ljubljana — Miklošičeva cesta 13

preje VIDIC-KNEZ tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini, takoj dobavno, najbolje preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema zarezama, kakor bobrovcev (biber) in

** zidno opeko **

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba! Stekleni strešniki stalno na zalogi!

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vo no iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadruzi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 260 milijonov kron.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdomno

»MASTIN«

ti pospešuje rast, odebilitve in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevila zahvalna pisma! Cena: 5 skat. 46 Din, 10 skat. 80 Din. LEKARNA FRNKOCZY (zrav. rotovža), Ljubljana, Mestni trg 4

Excelsa

najboljši in vendar najcenejši stroj za rodbino in obrt.

Nadomestni deli za vse stroje.

J. Gorec, Ljubljana, Palača Ljubljanske kreditne banke

Najboljša kolesa najceneje.

Vsakovrstne dele in opremo.

„Dungit“

najboljše sredstvo za konzerviranje in :: zboljšavanje hlevskega gnoja. ::

Z uporabo istega v hlevih se **PODVOJI** vrednost gnoja na rečilih snoveh. Ker popije vso vlogo, postanejo hlevi suhi in brez duha, obvaruje tedaj živino pred nalezljivimi boleznimi. Uporaba celoletna. — Zahtevajte pojasnila in navodila pri

Prvi jugoslov. tovarni »Dungit«

družba z omejj. zav. — LJUBLJANA,

Ižanska cesta št. 22 (tvrška A. Kobi).

Ženske plašče (mantelne)

lepo moderno narejene ali pa blago za iste v vseh barvah, dobite najceneje pri F. in L. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29.

Ceško laneno blago

lanena platna, tkanine, namizne prte in serviete, damast robce, damast etc. inlet, šifon, batist, štofe itd.

Josip Řehák

tvornica Červený Kostelec (Čehoslovačka)

Filijala: Zagreb I, pošt. pretinac 234

Zahtevajte cenike!

Klobuke čepice, zim. perilo, topice, srajce in drugo moško blago kupite najceneje pri Ivanu KUNOVAR, Ljubljana, Stari trg 10. — Kupujem kože zajcev in druge divjačine. 7837

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzoiav.: Gospobanka.

Račun poštnege čekovnege urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000.—, vloge nad K 600,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v našem imenu shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktno zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

— Pooblaščen prodajalec srečk, Državne razredne loterije. —